

Brancheonderzoek Vaktherapeutische Beroepen

Mirjam Verbon
Stefanie Pallandt

Juli 2018

Voorwoord

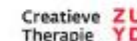
FVB staat voor Federatie Vaktherapeutische Beroepen en bestaat uit een netwerk van vaktherapeutische beroepsverenigingen. Er zijn zeven verenigingen bij hen aangesloten: de Nederlandse Verenigingen voor/van beeldende therapie, danstherapie, dramatherapie, muziektherapie, psychomotorische therapie, psychomotorische kindertherapie en speltherapeuten. De FVB maakt zich sterk voor een goede positionering van het vak en de vaktherapeutische professionals op landelijk en regionaal/lokaal niveau.

De FVB heeft, in een gezamenlijk traject met onderstaande onderwijsinstellingen, onafhankelijk onderzoeksbureau Markteffect gevraagd onderzoek te doen onder vaktherapeuten om een beeld te krijgen waar afgestudeerden zoal terecht komen. Met het verkrijgen van een duidelijk beeld van het werkveld kan de vaktherapie (met al zijn disciplines) beter op de kaart worden gezet, de beroepsgroep gericht met acties en adviezen ondersteund worden en de vaktherapie toegankelijker gemaakt worden voor een grotere groep cliënten. Een beter beeld van de beroepsgroep geeft een sterkere positie in besprekingen met de verwijzers en financiers.

Wij danken het FVB, Susanne van der Lugt in het bijzonder, hartelijk voor het vertrouwen en de prettige samenwerking. Voor vragen of nadere analyses zijn wij graag voor u beschikbaar.

Markteffect B.V.

Mirjam Verbon
Stefanie Pallandt

Management Summary

Totale beroepsgroep

- Beeldende therapie: 32%
- Psychomotorische therapie: 23%
- Muziek: 16%
- Drama: 12%
- Spel: 11%
- Dans: 4%
- Psychomotorische kindtherapie: 4%
- Anders: 3%

67% werkzaam in vakgebied

12% van alle vaktherapeuten is zowel werkzaam in loondienst als zelfstandig gevestigd.

In loondienst (67%)

- Grootste groep werkt 17-32 uur (49%)
- Vooral gericht op volwassenen (69%)
- Aanbod zowel individueel (95%) als op groepsniveau (78%)
- Top 2 problematiek: depressieve gevoelens en negatief zelfbeeld
- Meer gespecialiseerd in geestelijke gezondheidszorg

43% werkzaam bij: GGZ gezondheidszorg

- Op individueel niveau werkt de grootste groep met maximaal 10 individuele cliënten (52%)
- In groepsverband loopt het aantal cliënten meer uiteen.

Tevredenheid met werkzaamheden in loondienst

- Veel ruimte/vrijheid
- Leuke collega's
- Waardering
- Leuke doelgroep
- Hoge werkdruk
- Verantwoording uren

33% momenteel niet werkzaam in vakgebied

Zelfstandig gevestigd (46%)

- Aantal uren wisselt sterker
- Gericht op zowel kinderen (69%), jeugd (57%) als volwassenen (66%)
- Aanbod vooral gericht op individueel niveau (97%)
- Top 2 problematiek: negatief zelfbeeld en spanning en stress
- Meer gespecialiseerd in de jeugdzorg

81% van de cliënten meldt zichzelf aan

- Therapie wordt veelal vergoed uit aanvullende pakketten of wordt zelf betaald
- Op individueel niveau werkt de grootste groep met maximaal 10 individuele cliënten (65%)
- Bijna de helft geeft geen therapie in groepsverband (47%)

Tevredenheid met werkzaamheden als zelfstandige

- Vrijheden
- Eigen visie
- Veel nevenactiviteiten
- Cliënten werven is lastig

1. Opbouw & inleiding rapportage

Hoofdstuk 2.1: Vaktherapeuten in het werkveld

Beroep vaktherapeut	pagina 7
Dienstverband vaktherapeuten	pagina 8 t/m 10
Kenmerken doelgroep	pagina 11 t/m 14
Doelstellingen	pagina 15 t/m 17
Specialisaties	pagina 18 t/m 21

Hoofdstuk 2.3: Vaktherapeuten in loondienst

Specificaties dienstverband	pagina 27 t/m 29
Inbedding vaktherapie bij werkgever	pagina 30
Tevredenheid werkzaamheden	pagina 31

Hoofdstuk 2.5: Beroepsvereniging

Lidmaatschap vereniging	pagina 37 t/m 44
Tevredenheid lidmaatschap beroepsvereniging	pagina 45 t/m 46
Tevredenheid lidmaatschap FVB	pagina 47 t/m 48
Overig lidmaatschap	pagina 49

Hoofdstuk 3: Conclusie & vervolg

Conclusie & vervolg	pagina 53
Tips en aanbevelingen FVB	pagina 54 t/m 58

Hoofdstuk 2.2: Opleiding en ontwikkeling

Opleidingsniveau	pagina 22 t/m 25
Vervolgopleiding	pagina 26

Hoofdstuk 2.4: Zelfstandig gevestigden

Specificaties eigen praktijk	pagina 32 t/m 35
Tevredenheid werkzaamheden	pagina 36

Hoofdstuk 2.6: Tevredenheid onderwijs

Aansluiting op de arbeidsmarkt	pagina 50 t/m 51
--------------------------------	------------------

Probleemstelling onderzoek

Om de vaktherapie beter op de kaart te kunnen zetten is de onderstaande hoofdvraag opgesteld:

“Hoe ziet de omvang en het aanbod van de beroepsgroep eruit?”

Vergelijking met 2010

Waar mogelijk en relevant wordt een vergelijking met eerder onderzoek gemaakt. Het betreft het onderzoek *“Met hoeveel zijn we???”* uit 2010. De resultaten uit 2010 worden weergegeven in een groen kader.

%
Resultaten 2010

1. Opbouw & inleiding rapportage

Tijdens het veldwerk zijn er 1053 respondenten ondervraagd. Op basis van deze respons zijn de antwoorden met een zekerheid van 95% en met een nauwkeurigheid van 3% generaliseerbaar naar de doelgroep. In de praktijk betekent dit dat wanneer een uitkomst uit het onderzoek 50% is, dit in werkelijkheid tussen de 47% en de 53% ligt.

Tabel 1.1.1 Steekproefsamenstelling

Leeftijd		Geslacht	
18 tot 35 jaar	37%	Man	13%
35 tot 50 jaar	32%	Vrouw	87%
50 jaar of ouder	31%		
Lidmaatschap FVB		Opleiding	
Ja, lid	55%	Ik ben nog niet afgestudeerd	10%
Ja, reductielid	2%	Hbo bachelor	70%
Ja, belangstellend lid	1%	Hbo master	14%
Ja, student-lid	3%	Wo universiteit	6%
Nee, niet van een bij de FVB aangesloten verenigingen, maar wel van de NVKT	9%		
Nee, ik ben geen lid	29%		
Regio werkzaam als vaktherapeut (voor het grootste deel van de tijd)		Dienstverband	
West-Nederland	42%	Loondienst	54%
Zuid-Nederland	19%	Loondienst en zelfstandig	12%
Oost-Nederland	31%	Zelfstandig gevestigd	34%
Noord-Nederland	8%		

Door afronding kan het voorkomen dat een optelling 1% onder of boven de 100% uitkomt.

Onderzoeksmethode

De data zijn verzameld door middel van online veldwerk. Op basis van de adressenbestanden van de FVB zijn vaktherapeuten uitgenodigd deel te nemen aan het onderzoek. Daarnaast zijn vaktherapeuten benaderd uit alumni-bestanden van samenwerkende hogescholen. In totaal zijn 7054 vaktherapeuten uitgenodigd (15% respons).

Werkgebied en doelgroep

De doelgroep beperkt zich tot het Nederlandse werkgebied van:

- › Vaktherapeuten als zodanig werkzaam;
- › Derde- of vierdejaarsstudenten vaktherapie;
- › Mensen die momenteel niet actief zijn als vaktherapeut, maar hier wel voor zijn opgeleid.

Tijdsplanning

Het onderzoek heeft plaatsgevonden tussen 2 mei en 4 juni 2018.

2. Resultaten

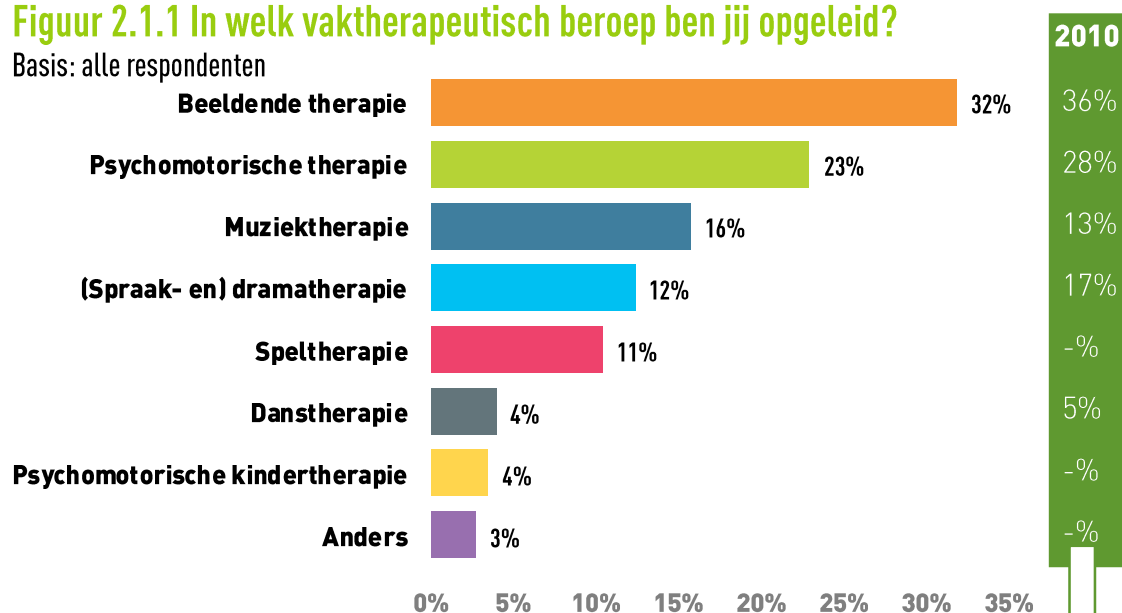
2.1 Vaktherapeuten in werkveld

Beroep vaktherapeut

- › Het merendeel is opgeleid in de beeldende therapie (32%).
- › Van alle respondenten is twee derde momenteel werkzaam als vaktherapeut (67%). Van het deel dat niet werkzaam is als vaktherapeut bestaat een groot deel uit werkzoekenden (4%) of respondenten die nog in opleiding zijn (9%). Een relatief klein deel werkt in een aanverwant vakgebied (8%) of is van beroep veranderd (7%). Uit de open antwoorden blijkt dat er overlap is tussen de beroepen die worden genoemd als aanverwant vakgebied en als ander beroep (bijvoorbeeld pedagogisch medewerker).

Figuur 2.1.1 In welk vaktherapeutisch beroep ben jij opgeleid?

Basis: alle respondenten

2010

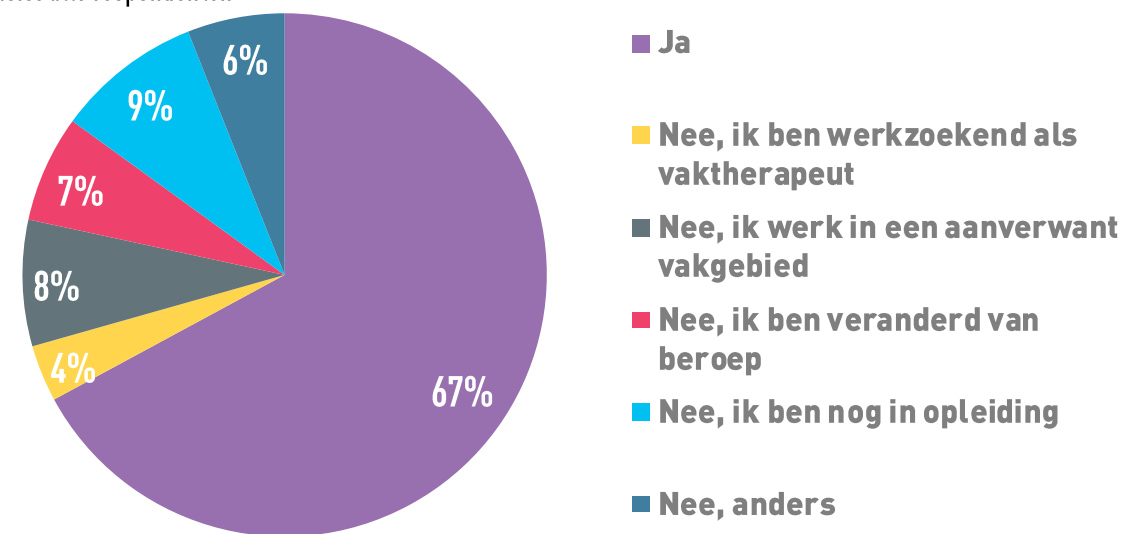
36%
28%
13%
17%
-%
5%
-%
-%

0% 5% 10% 15% 20% 25% 30% 35%

Noot: In het onderzoek uit 2010 is een uitsplitsing gemaakt naar 5 vaktherapeutische opleidingen: beeldend, drama, muziek, dans en beweging en PMT. De categorieën speltherapie en psychomotorische kindertherapie zijn in 2010 niet uitgevraagd.

Figuur 2.1.2 Ben jij op dit moment werkzaam als vaktherapeut?

Basis: alle respondenten

Wanneer we enkel naar de beroepsbevolking kijken, is 75% van de vaktherapeuten momenteel werkzaam als vaktherapeut.

Meest voorkomende antwoorden wanneer respondenten op dit moment niet meer werkzaam zijn als vaktherapeut

Aanverwant vakgebied:

- › Pedagogisch medewerker (7x);
- › Ambulant begeleider (6x);
- › Activiteitenbegeleiding (5x).

Veranderd van beroep:

- › Psycholoog (4x);
- › Docent omgangskunde (3x);
- › Pedagogisch medewerker (3x);
- › Leerkracht basisonderwijs (3x);
- › Activiteiten begeleider (3x).

Anders:

- › Met pensioen (14x).

2.1 Vaktherapeuten in werkveld

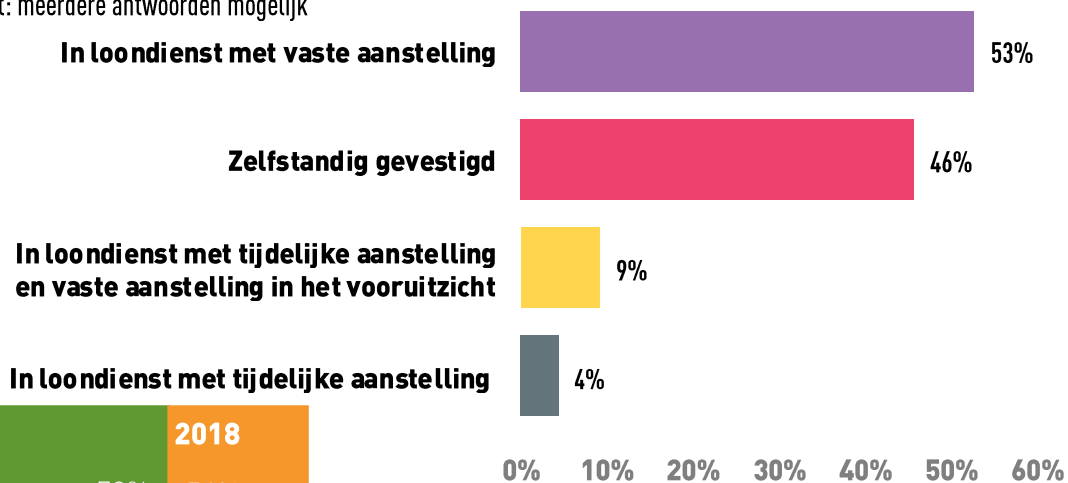
Dienstverband vaktherapeuten

- › Het grootste deel van de vaktherapeuten is werkzaam in loondienst. Van alle vaktherapeuten is 54% enkel in loondienst, 12% is zowel in loondienst als zelfstandig ondernemer en 34% is enkel zelfstandig gevestigd. In vergelijking met 2010 is het aandeel dat enkel zelfstandig gevestigd is gestegen (van 15% naar 34%);
- › Van de vaktherapeuten die momenteel (enkel) zelfstandig gevestigd zijn, is 48% eerder werkzaam geweest in loondienst. Van de vaktherapeuten die momenteel (enkel) in loondienst zijn, is 17% eerder werkzaam geweest als zelfstandige.

Figuur 2.1.3 In welk dienstverband ben jij als vaktherapeut werkzaam?

Basis: respondenten werkzaam als vaktherapeut

Noot: meerdere antwoorden mogelijk

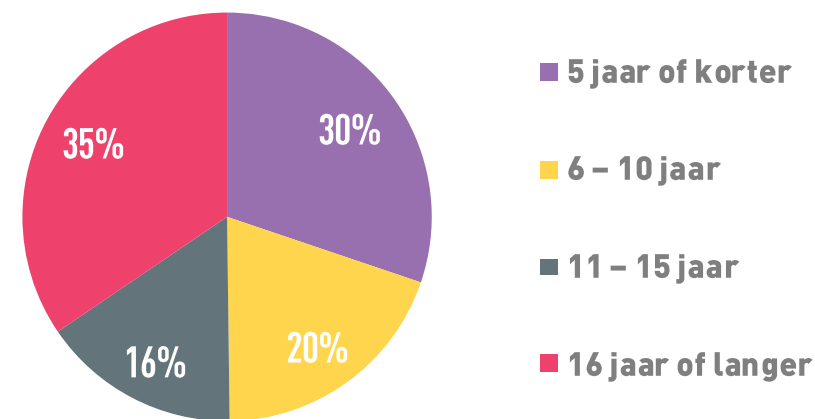
	2010	2018
Loondienst	72%	54%
Zelfstandige	15%	12%
Beide	13%	34%

Figuur 2.1.4 Hoeveel jaar ben jij werkzaam als vaktherapeut?

In loondienst

Basis: alle respondenten werkzaam als vaktherapeut in loondienst

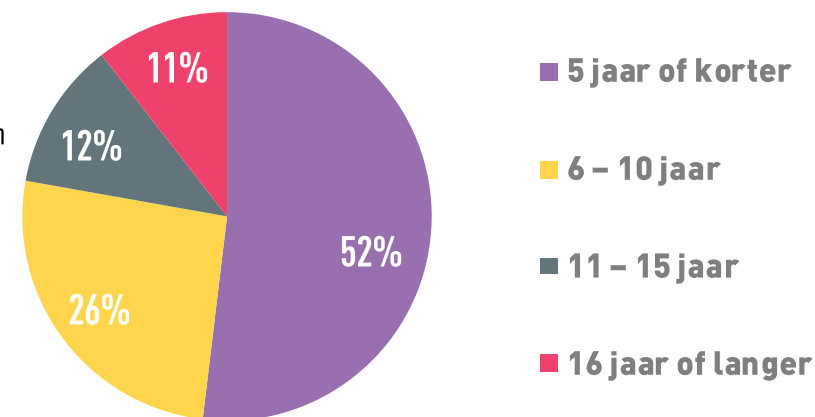
Noot: inclusief respondenten die werkzaam zijn in loondienst én zelfstandig gevestigd.

Zelfstandig gevestigd

Basis: alle respondenten werkzaam als zelfstandig gevestigd vaktherapeut

Noot: inclusief respondenten die zelfstandig gevestigd zijn én werkzaam in loondienst.

2.1 Vaktherapeuten in werkveld

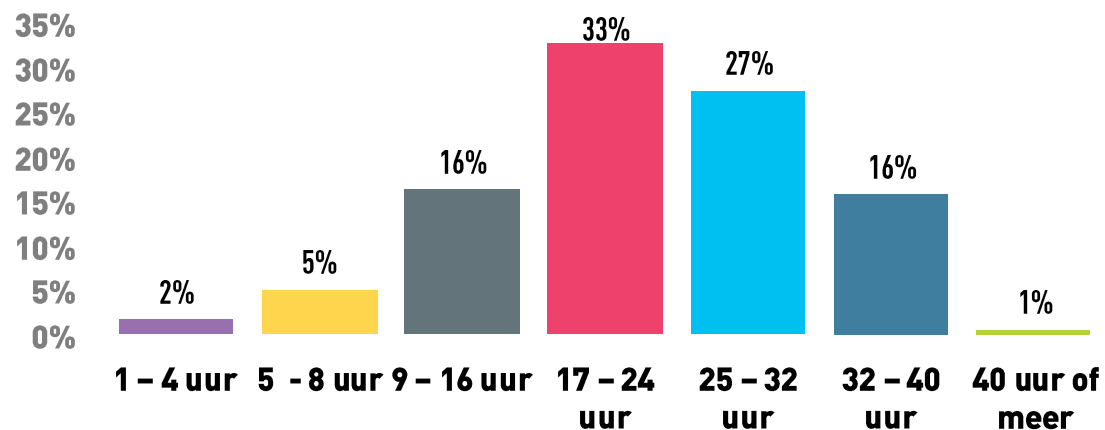
Dienstverband vaktherapeuten

Van alle vaktherapeuten die werkzaam zijn in loondienst, werkt het merendeel tussen de 17 en 32 uur (60%). Het aantal uren dat men zelfstandig werkzaam is, loopt erg uiteen.

Figuur 2.1.5 Hoeveel uur per week werk je als vaktherapeut?

Indien in loondienst

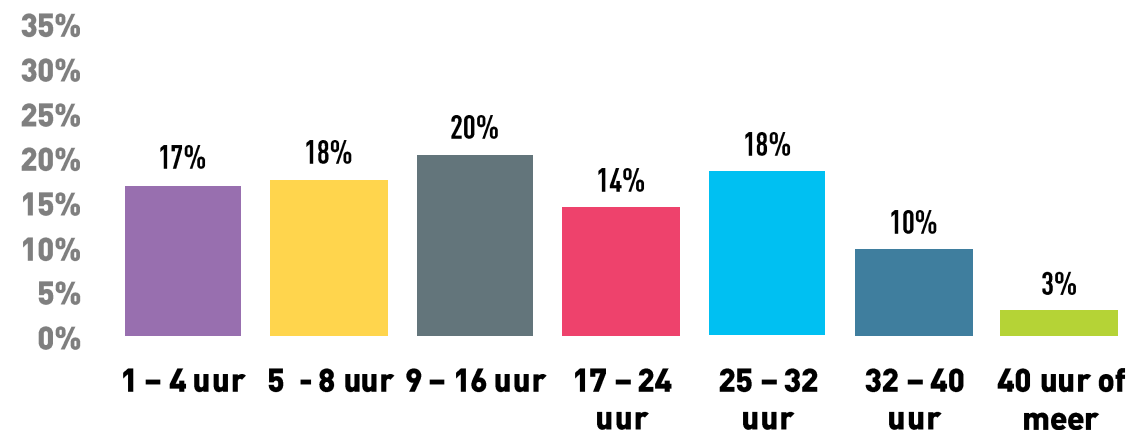
Basis: respondenten werkzaam als vaktherapeut in loondienst

Noot: inclusief respondenten die werkzaam zijn in loondienst én zelfstandig gevestigd.

Indien zelfstandig gevestigd

Basis: respondenten werkzaam als zelfstandig gevestigd vaktherapeut

Noot: inclusief respondenten die zelfstandig gevestigd zijn én werkzaam in loondienst.

2.1 Vaktherapeuten in werkveld

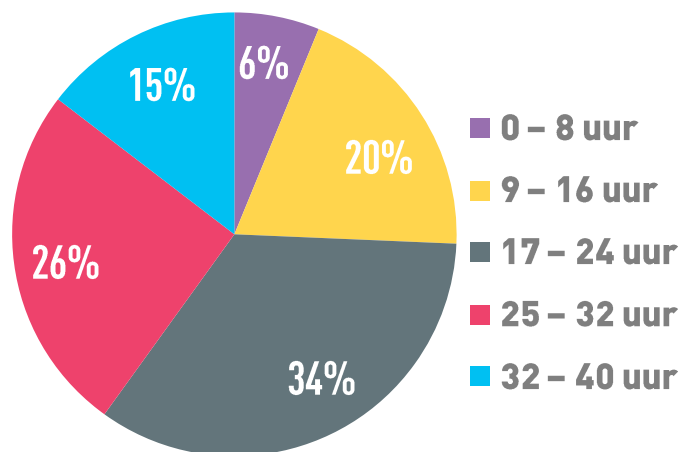
Dienstverband vaktherapeuten

- > Van alle vaktherapeuten in loondienst werkt 79% voor één werkgever, 13% voor 2 werkgevers en 8% werkt voor 3 werkgevers;
- > Het aantal uren dat respondenten werken voor de eerste werkgever loopt sterk uiteen. Het grootste deel werkt tussen de 17 en 24 uur. Wanneer respondenten ook werken voor een tweede werkgever doen ze dit veelal minder dan 8 uur.

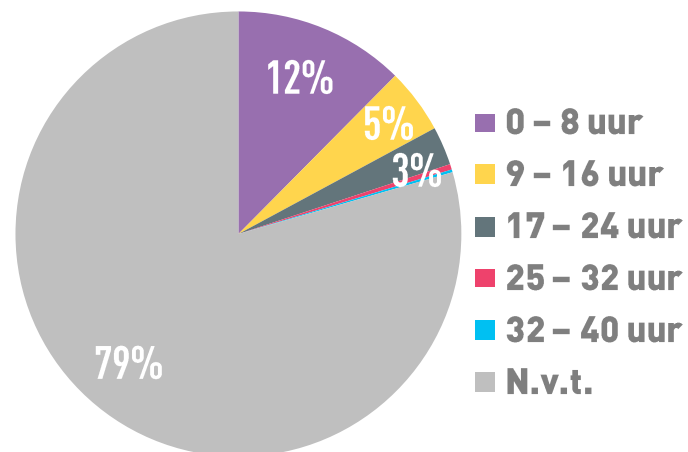
Figuur 2.1.6 Hoeveel uren werk je voor jouw werkgever(s)?

Basis: respondenten werkzaam als vaktherapeut in loondienst

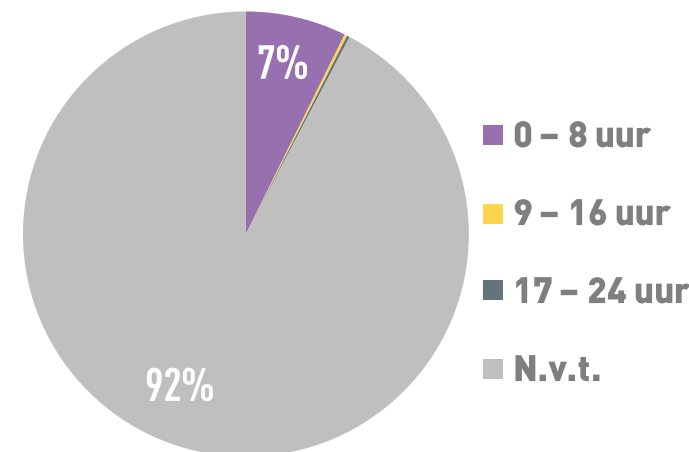
Eerste werkgever

Tweede werkgever

Derde werkgever

2010	
0-8 uur	5%
9-16 uur	12%
17-24 uur	33%
25-32 uur	34%
32-40 uur	17%

2.1 Vaktherapeuten in werkveld

Kenmerken doelgroep

Vaktherapeuten in loondienst richten zich vooral op de groep volwassenen (tussen de 18 en 65 jaar). Bij zelfstandigen zien we dat het aanbod meer uiteenloopt. Naast het grote aandeel dat zich richt op volwassenen richten veel zelfstandigen zich ook op kinderen/jongeren. In vergelijking met 2010 is het aanbod vaker gericht op kinderen: van 6% in 2010 naar 38% (loondienst) en 69% (zelfstandig gevestigd) in 2018.

Figuur 2.1.7 Op welke leeftijdscategorie is jouw vaktherapie aanbod gericht?

Noot: meerdere antwoorden mogelijk

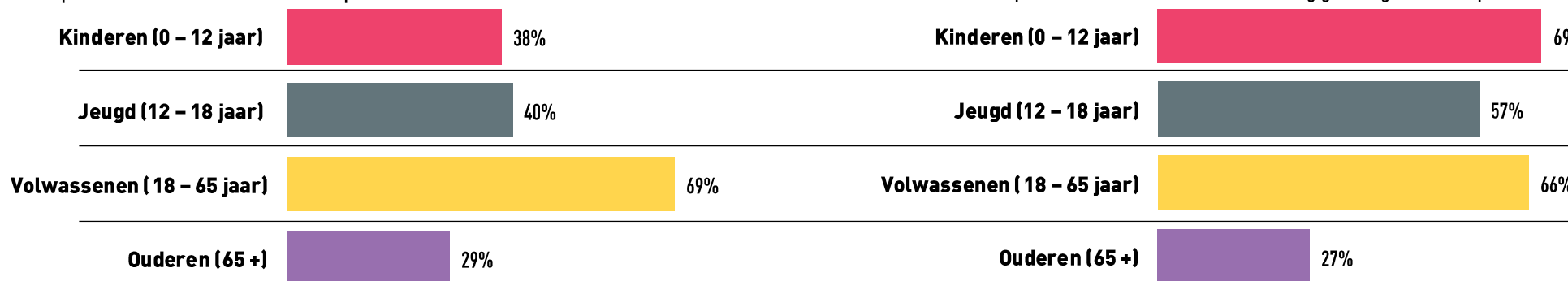
*Net als in het rapport "Met hoeveel zijn we" wordt er gebruik gemaakt van afkortingen: BT (beeldend therapeut), DAT (danstherapeut), MT (muziektherapeut), PMT (psychomotorische therapeut) en DT (dramatherapeut).

In loondienst[^]

Basis: respondenten werkzaam als vaktherapeut in loondienst

Zelfstandig gevestigd^{^^}

Basis: respondenten werkzaam als zelfstandig gevestigd vaktherapeut

Totaal 2010	BT	DAT	MT	PMT	DT
6%	10%	6%	3%	1%	8%
22%	18%	17%	20%	20%	35%
51%	50%	51%	37%	63%	46%
21%	22%	26%	40%	16%	11%

Verdeling naar beroep (in loondienst)	Noot: meerdere antwoorden mogelijk							Verdeling naar beroep (zelfstandig gevestigd)	Noot: meerdere antwoorden mogelijk						
	Beeldende therapie	Dans-therapie	Muziek-therapie	Psycho-motorische kinder-therapie	Psycho-motorische therapie	Spel-therapie	(Spraa- en) drama-therapie		Beeldende therapie	Dans-therapie	Muziek-therapie	Psycho-motorische kinder-therapie	Psycho-motorische therapie	Spel-therapie	(Spraa- en) drama-therapie
Kinderen (0 – 12 jaar)	23%	19%	28%	79%	38%	96%	39%	Kinderen (0 – 12 jaar)	61%	42%	53%	96%	71%	100%	57%
Jeugd (12 – 18 jaar)	29%	19%	31%	64%	51%	50%	47%	Jeugd (12 – 18 jaar)	56%	32%	60%	67%	75%	46%	60%
Volwassenen (18 – 65 jaar)	80%	63%	72%	43%	73%	27%	77%	Volwassenen (18 – 65 jaar)	85%	90%	68%	33%	73%	16%	84%
Ouderen (65 +)	26%	25%	57%	14%	27%	9%	12%	Ouderen (65 +)	39%	26%	55%	0%	15%	4%	16%

[^]) Noot: inclusief respondenten die werkzaam zijn in loondienst én zelfstandig gevestigd.

^{^^}) Noot: inclusief respondenten die zelfstandig gevestigd zijn én werkzaam in loondienst.

2.1 Vaktherapeuten in werkveld

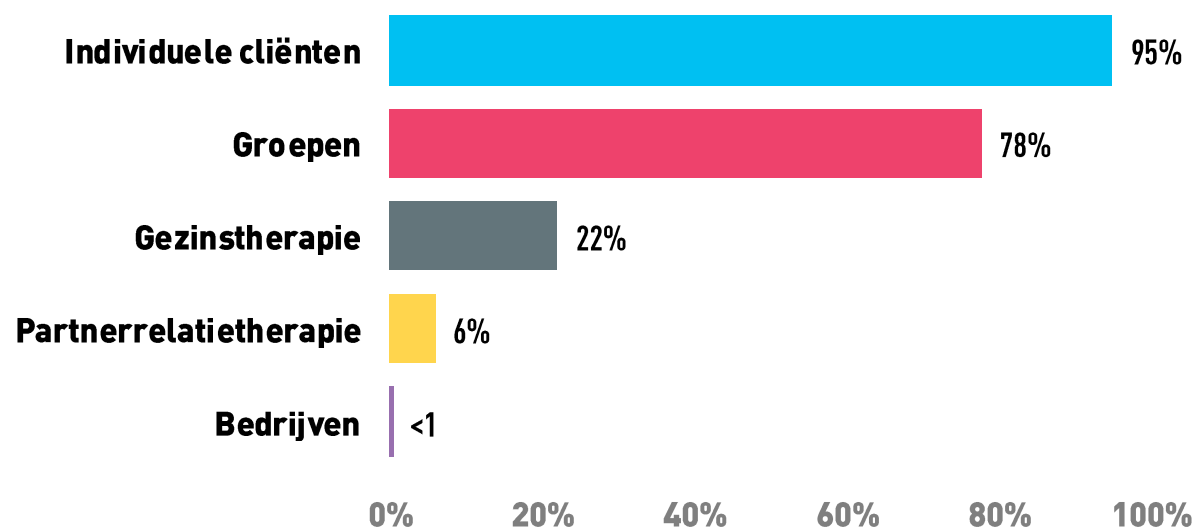
Kenmerken doelgroep

Zowel vaktherapeuten in loondienst als zelfstandig gevestigden werken vrijwel allemaal met individuele cliënten. Vaktherapeuten in loondienst hebben vaak een combinatie waarin er aanbod is voor individuele cliënten en groepen. Opvallend is dat er geen significante verschillen tussen de vaktherapieën zijn gevonden.

Figuur 2.1.8 Is jouw vaktherapie aanbod individueel of groepsgericht?

In loondienst

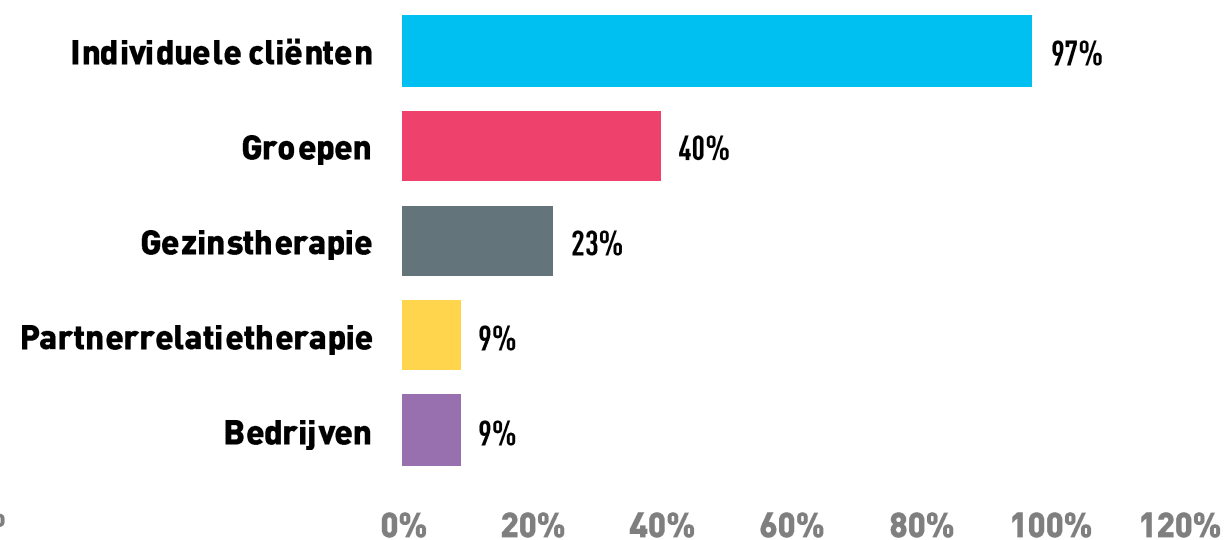
Basis: respondenten werkzaam als vaktherapeut in loondienst

Noot: inclusief respondenten die werkzaam zijn in loondienst én zelfstandig gevestigd.

Zelfstandig gevestigd

Basis: respondenten werkzaam als zelfstandig gevestigd vaktherapeut

Noot: inclusief respondenten die zelfstandig gevestigd zijn én werkzaam in loondienst.

2.1 Vaktherapeuten in werkveld

Kenmerken doelgroep

Vooraf veel vaktherapeuten in loondienst behandelen depressieve gevoelens (73%). Zelfstandigen hebben in iets mindere mate te maken met deze problematiek (68%). Zij komen vaker in aanraking met problematiek rondom weerbaarheid en assertiviteit, spanning en stress en een negatief zelfbeeld.

Tabel 2.1.1 Op welke problematiek zijn jouw vaktherapeutische behandelingen gericht in de praktijk?

Basis: respondenten werkzaam als vaktherapeut

In loondienst				Zelfstandig gevestigd			
Depressieve gevoelens	73%	Bipolaire stoornis	27%	Negatief zelfbeeld	78%	Chronische vermoeidheid	23%
Negatief zelfbeeld	73%	Psychotische stoornis	26%	Spanning en stress	77%	Verstandelijke handicap (LVB)	20%
Spanning en stress	71%	Niet-aangeboren hersenletsel	24%	Weerbaarheid en assertiviteit	70%	Borderline	19%
Gedragsproblemen	66%	Eetstoornis	22%	Angst en paniek	70%	Niet-aangeboren hersenletsel	16%
Angst en paniek	65%	Verstaving	21%	Gedragsproblemen	70%	Eetstoornis	14%
Woede en agressie	65%	Burn-out	18%	Faalangst	69%	Bipolaire stoornis	14%
Traumatische levensgebeurtenissen	62%	Dementie	18%	Depressieve gevoelens	68%	Kanker	12%
Weerbaarheid en assertiviteit	59%	SOLK	17%	Traumatische levensgebeurtenissen	68%	Dementie	12%
Hechtingsproblematiek	58%	Echtscheiding	15%	Verliesverwerking	64%	Genderproblematiek	12%
Persoonlijkheidsstoornis	53%	Chronische vermoeidheid	15%	Hechtingsproblematiek	61%	SOLK	12%
Autisme	52%	Lichamelijke (meervoudige) handicap	14%	Woede en agressie	60%	Taal en spraak	10%
Verliesverwerking	51%	Taal en spraak	14%	Autisme	53%	Lichamelijke (meervoudige) handicap	10%
PTSS	51%	Parkinson	13%	ADHD	49%	Verstaving	10%
Faalangst	50%	Genderproblematiek	13%	Burn-out	43%	Psychotische stoornis	9%
ADHD	47%	Hypochondrie	9%	PTSS	39%	Hypochondrie	7%
Seksueel misbruik	43%	Korsakov	7%	Echtscheiding	39%	Gilles de la Tourette	4%
Gedragsstoornis	42%	Gilles de la Tourette	5%	Seksueel misbruik	37%	Parkinson	3%
Borderline	41%	Kanker	4%	Dwangmatig gedrag	30%	Korsakov	2%
Dwangmatig gedrag	36%	Anders	6%	Gedragsstoornis	27%	Anders	9%
Verstandelijke handicap (LVB)	29%			Persoonlijkheidsstoornis	25%		

2.1 Vaktherapeuten in werkveld

Tabel 2.1.2 Op welke problematiek zijn jouw vaktherapeutische behandelingen gericht in de praktijk?

Basis: respondenten werkzaam als vaktherapeut

Top 3 per beroep							
Beeldende therapie		Danstherapie		Muziektherapie		[Spraak- en] dramatherapie	
Depressieve gevoelens	76%	Negatief zelfbeeld	81%	Depressieve gevoelens	80%	Negatief zelfbeeld	86%
Negatief zelfbeeld	74%	Spanning en stress	75%	Gedragsproblemen	73%	Weerbaarheid en assertiviteit	78%
Traumatische levensgebeurtenissen	74%	Depressieve gevoelens	69%	Angst en paniek	56%	Traumatische levensgebeurtenissen	75%
Psychomotorische kindertherapie		Psychomotorische therapie		Speltherapie			
Gedragsproblemen	100%	Spanning en stress	82%	Hechtingsproblematiek	91%		
Autisme	93%	Woede en agressie	77%	Negatief zelfbeeld	86%		
Negatief zelfbeeld	93%	Depressieve gevoelens	74%	Gedragsproblemen	84%		

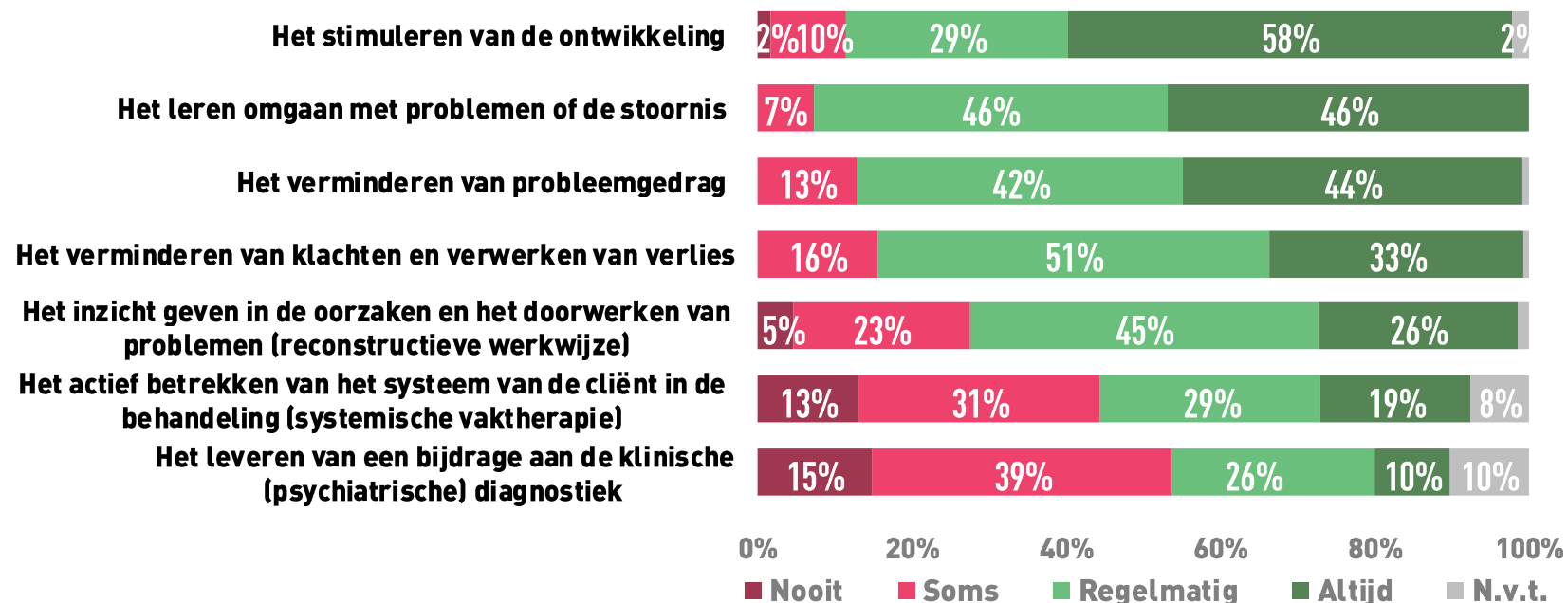
2.1 Vaktherapeuten in werkveld

Doelstellingen

- › Voor alle vaktherapeuten geldt dat de meeste globale doelstellingen die zijn voorgelegd in meer of mindere mate regelmatig of altijd worden nagestreefd. Het *stimuleren van de ontwikkeling* is een doelstelling dat door de grootste groep altijd wordt nagestreefd; meer door zelfstandigen dan vaktherapeuten in loondienst (zie pagina 17). De doelstelling *het leren omgaan met problemen of de stoornis* wordt door vrijwel iedereen regelmatig of altijd nagestreefd. Minder zelfstandigen streven altijd de doelstelling *het leveren van een bijdrage aan de klinische (psychiatrische) diagnostiek* na dan vaktherapeuten in loondienst;
- › Het vergroten van het zelfvertrouwen wordt vaak genoemd als *andere* globale doelstelling.

Figuur 2.1.9 Welke globale doelstellingen streef je na voor jouw cliënt met jouw vaktherapie?

Basis: respondenten werkzaam als vaktherapeut

Andere doelstellingen die worden nagestreefd door vaktherapeuten:

- Zelfvertrouwen vergroten
- Verbeteren kwaliteit van leven
- Ontspanning
- Acceptatie

Noot: Op de volgende pagina worden de resultaten weergegeven per vaktherapie

2.1 Vaktherapeuten in werkveld

Tabel 2.1.3 Welke globale doelstellingen streef je na voor jouw cliënt met jouw vaktherapie?

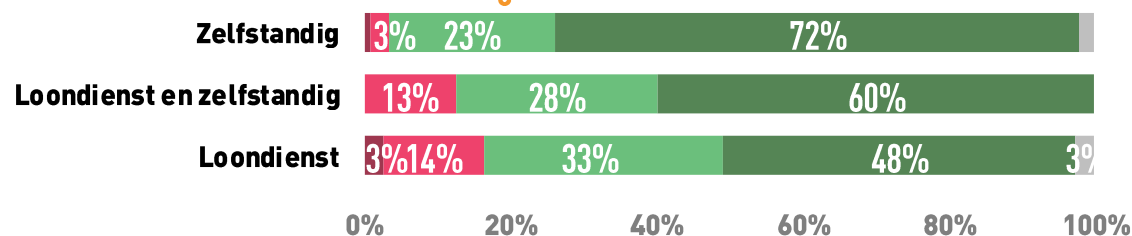
Globale doelstellingen die worden nagestreefd per vaktherapie (basis: respondenten die werkzaam zijn als vaktherapeut)										
	Totaal					Psychomotorische kindtherapie				
	altijd	regelmatig	soms	nooit	n.v.t.	altijd	regelmatig	soms	nooit	n.v.t.
Het stimuleren van de ontwikkeling	58%	29%	10%	2%	2%	82%	12%	3%	0%	3%
Het leren omgaan met problemen of de stoornis	46%	46%	7%	0%	0%	44%	50%	6%	0%	0%
Het verminderen van klachten en verwerken van verlies	33%	51%	16%	0%	1%	24%	50%	21%	6%	0%
Het verminderen van probleemgedrag	44%	42%	13%	0%	1%	50%	47%	3%	0%	0%
Het inzicht geven in de oorzaken en het doorwerken van problemen	26%	45%	23%	5%	1%	21%	53%	21%	6%	0%
Het leveren van een bijdrage aan de klinische diagnostiek	10%	26%	39%	15%	10%	6%	12%	50%	21%	12%
Het actief betrekken van het systeem van de cliënt in de behandeling	19%	29%	31%	13%	8%	29%	59%	9%	3%	0%
	Danstherapie					Psychomotorische therapie				
	altijd	regelmatig	soms	nooit	n.v.t.	altijd	regelmatig	soms	nooit	n.v.t.
Het stimuleren van de ontwikkeling	46%	29%	25%	0%	0%	51%	32%	11%	3%	3%
Het leren omgaan met problemen of de stoornis	46%	39%	11%	4%	0%	50%	44%	6%	0%	0%
Het verminderen van klachten en verwerken van verlies	32%	54%	14%	0%	0%	31%	45%	24%	1%	0%
Het verminderen van probleemgedrag	39%	46%	14%	0%	0%	48%	42%	10%	0%	1%
Het inzicht geven in de oorzaken en het doorwerken van problemen	14%	50%	32%	0%	4%	27%	50%	20%	2%	0%
Het leveren van een bijdrage aan de klinische diagnostiek	7%	43%	29%	11%	11%	11%	28%	40%	18%	3%
Het actief betrekken van het systeem van de cliënt in de behandeling	11%	25%	39%	21%	4%	14%	36%	34%	12%	4%
	Muziektherapie					Speltherapie				
	altijd	regelmatig	soms	nooit	n.v.t.	altijd	regelmatig	soms	nooit	n.v.t.
Het stimuleren van de ontwikkeling	41%	37%	17%	3%	3%	71%	24%	5%	0%	0%
Het leren omgaan met problemen of de stoornis	32%	58%	8%	1%	2%	45%	48%	7%	0%	0%
Het verminderen van klachten en verwerken van verlies	17%	62%	18%	1%	2%	45%	49%	6%	0%	0%
Het verminderen van probleemgedrag	26%	55%	17%	1%	1%	58%	42%	0%	0%	0%
Het inzicht geven in de oorzaken en het doorwerken van problemen	9%	29%	43%	14%	5%	26%	45%	24%	4%	1%
Het leveren van een bijdrage aan de klinische diagnostiek	10%	25%	39%	21%	6%	6%	21%	34%	19%	20%
Het actief betrekken van het systeem van de cliënt in de behandeling	6%	17%	42%	25%	11%	53%	37%	9%	0%	1%
	(Sprak- en) dramatherapie					Beeldende therapie				
	altijd	regelmatig	soms	nooit	n.v.t.	altijd	regelmatig	soms	nooit	n.v.t.
Het stimuleren van de ontwikkeling	49%	33%	14%	1%	3%	67%	25%	5%	1%	2%
Het leren omgaan met problemen of de stoornis	41%	51%	8%	0%	0%	52%	40%	8%	0%	0%
Het verminderen van klachten en verwerken van verlies	29%	49%	19%	0%	3%	40%	51%	9%	0%	0%
Het verminderen van probleemgedrag	48%	34%	18%	0%	0%	41%	37%	20%	1%	2%
Het inzicht geven in de oorzaken en het doorwerken van problemen	36%	53%	10%	1%	0%	33%	44%	18%	4%	2%
Het leveren van een bijdrage aan de klinische diagnostiek	7%	33%	37%	11%	12%	12%	26%	40%	10%	13%
Het actief betrekken van het systeem van de cliënt in de behandeling	18%	27%	38%	8%	8%	16%	22%	34%	16%	13%

2.1 Vaktherapeuten in werkveld

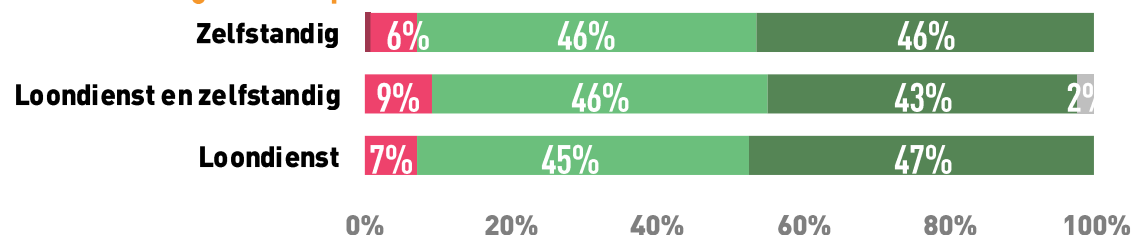
Figuur 2.1.10 Welke globale doelstellingen streef je na voor jouw cliënt met jouw vaktherapie?

Basis: respondenten werkzaam als vaktherapeut

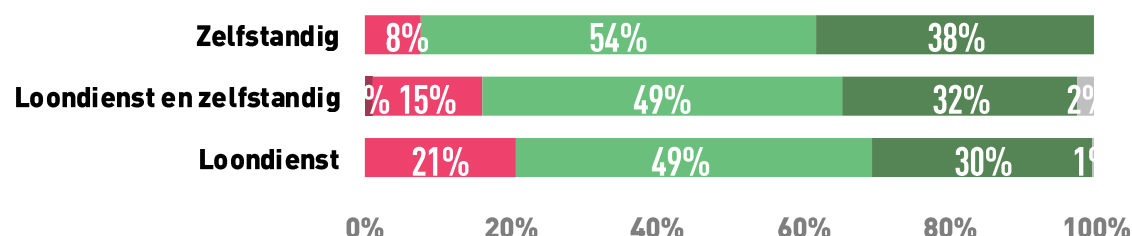
Het stimuleren van de ontwikkeling

Het leren omgaan met problemen of de stoornis

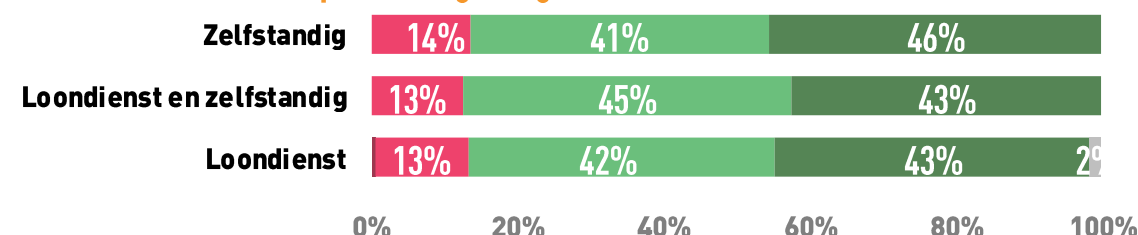

Het verminderen van klachten en verwerken van verlies

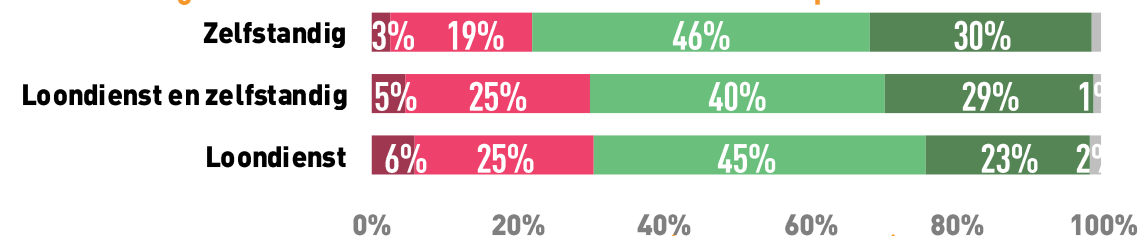

■ Nooit ■ Soms ■ Regelmatig ■ Altijd ■ N.v.t.

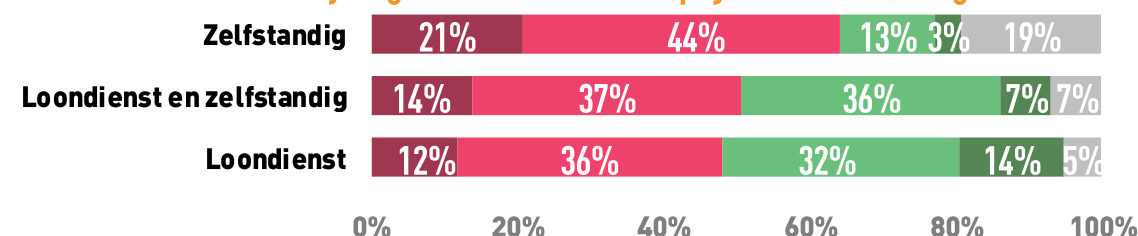
Het verminderen van probleemgedrag

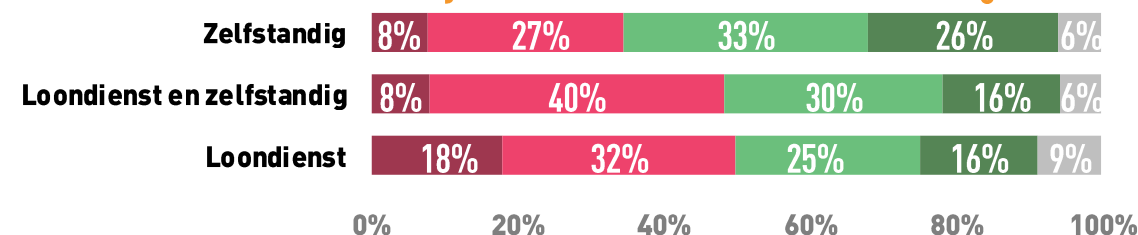
Het inzicht geven in de oorzaken en het doorwerken van problemen

Het leveren van een bijdrage aan de klinische (psychiatrische) diagnostiek

Het actief betrekken van het systeem van de cliënt in de behandeling

2.1 Vaktherapeuten in werkveld

Specialisaties

- › Ruim de helft van alle vaktherapeuten (58%) biedt naast vaktherapie ook nog andere activiteiten aan. Meer zelfstandigen (72%) dan vaktherapeuten in loondienst (44%) bieden naast vaktherapie ook nog andere activiteiten aan. Veelal gaat het hierbij om workshops, cursussen en coaching. Bij de open antwoorden wordt dat ook meerdere keren genoemd: training en begeleiding;
- › Zeven op de tien vaktherapeuten zijn gespecialiseerd in het werken met een bepaalde methodiek (69%), veelal in de cognitieve gedragstherapie (21%). Andere specialisaties die meerdere keren worden genoemd zijn: *mentalization based treatment*, *mindfulness*, *transactionele analyse*, *theraplay*, *sherborne*, *psychodrama*, *pesso therapie*, *neurologische muziektherapie*, *dialectische gedragstherapie* en *acceptance and commitment therapy*.

Tabel 2.1.4 Bied je naast vaktherapie ook nog andere activiteiten aan die geen onderdeel van de therapie vormen?

Basis: respondenten werkzaam als vaktherapeut

	Loondienst en zelfstandig			Totaal
	Loondienst	en zelfstandig	Zelfstandig	
Workshops, cursussen	22%	54%	42%	33%
Coaching	13%	31%	32%	22%
Muziekles, schilderles, etc.	6%	21%	12%	10%
Supervisie	5%	6%	11%	7%
Anders	16%	26%	28%	21%
Nee	56%	22%	28%	42%

Noot: Op de volgende pagina worden de resultaten weergegeven per vaktherapie

Tabel 2.1.5 Ben jij als therapeut hiernaast nog gespecialiseerd in het werken met een bepaalde methodiek?

Basis: respondenten werkzaam als vaktherapeut

	Loondienst en zelfstandig			Totaal
	Loondienst	en zelfstandig	Zelfstandig	
Cognitieve gedragstherapie	23%	25%	15%	21%
Systeem/Gezinstherapie	13%	22%	19%	16%
Schematherapie	19%	23%	8%	16%
Op de antroposofie gebaseerde methodiek	6%	13%	23%	12%
Positieve psychologie	7%	10%	9%	8%
Anders	38%	41%	35%	37%
Nee	34%	24%	30%	31%

Noot: Op de volgende pagina worden de resultaten weergegeven per vaktherapie

2.1 Vaktherapeuten in werkveld

Tabel 2.1.6 Bied je naast vaktherapie ook nog andere activiteiten aan die geen onderdeel van de therapie vormen?

Basis: respondenten werkzaam als vaktherapeut

Andere activiteiten die worden aangeboden per vaktherapie. (basis: respondenten werkzaam als vaktherapeut) Noot: meerdere antwoorden mogelijk								
	Totaal	Beeldende therapie	Danstherapie	Muziektherapie	Psychomotorische kindertherapie	Psychomotorische therapie	Speltherapie	(Sprak- en) dramatherapie
Workshops, cursussen	33%	34%	64%	39%	38%	28%	23%	30%
Coaching	22%	25%	29%	20%	29%	18%	23%	14%
Muziekles, schilderles, etc.	10%	12%	7%	31%	0%	1%	1%	8%
Supervisie	7%	6%	25%	6%	9%	5%	9%	8%
Anders	21%	22%	36%	20%	21%	16%	23%	21%
Nee	42%	41%	18%	27%	41%	54%	46%	48%

Tabel 2.1.7 Ben jij als therapeut hiernaast nog gespecialiseerd in het werken met een bepaalde methodiek?

Basis: respondenten werkzaam als vaktherapeut

Specialisaties per vaktherapie. (basis: respondenten werkzaam als vaktherapeut) Noot: meerdere antwoorden mogelijk								
	Totaal	Beeldende therapie	Danstherapie	Muziektherapie	Psychomotorische kindertherapie	Psychomotorische therapie	Speltherapie	(Sprak- en) dramatherapie
Cognitieve gedragstherapie	21%	23%	21%	14%	12%	24%	12%	33%
Systeem/Gezinstherapie	16%	13%	21%	8%	24%	20%	18%	22%
Schematherapie	16%	19%	14%	7%	6%	18%	2%	36%
Op de antroposofie gebaseerde methodiek	12%	28%	0%	17%	0%	1%	5%	6%
Positieve psychologie	8%	11%	14%	7%	0%	5%	4%	16%
Anders	37%	39%	32%	39%	38%	32%	41%	48%
Nee	31%	21%	43%	37%	38%	38%	39%	16%

2.1 Vaktherapeuten in werkveld

Specialisaties

- › Vrijwel alle vaktherapeuten zijn gespecialiseerd in een bepaalde richting. Slechts 8% is dit niet. Dit percentage is hoger onder vaktherapeuten die enkel zelfstandig gevestigd zijn (15%) en lager onder vaktherapeuten die enkel in loondienst zijn (4%);
- › Het grootste deel van de vaktherapeuten is gespecialiseerd in de geestelijke gezondheidszorg, gevolgd door de jeugdzorg;
- › We zien dat meer vaktherapeuten die enkel in loondienst zijn gespecialiseerd zijn in de geestelijke gezondheidszorg (43%) dan zelfstandigen (33%). Daarentegen zijn meer zelfstandigen gespecialiseerd in de jeugdzorg (48%) en in het (speciaal) onderwijs (31%) dan respondenten enkel in loondienst (15%, 11%).

Tabel 2.1.8 Ben jij als vaktherapeut gespecialiseerd in een bepaalde richting?

Basis: respondenten werkzaam als vaktherapeut

	Loondienst en zelfstandig			Totaal
	Loondienst	Zelfstandig	Totaal	
Geestelijke gezondheidszorg	43%	33%	41%	
Jeugdzorg	15%	48%	29%	
Kinder- en jeugdpsychiatrie	21%	19%	21%	
Verstandelijke gehandicaptenzorg	22%	11%	20%	
(Speciaal) onderwijs	11%	31%	19%	
Revalidatie	10%	6%	10%	
Verpleeghuiszorg	11%	6%	10%	
Psychogeriatric	11%	4%	9%	
Forensische psychiatrie	11%	2%	8%	
Verslavingszorg	9%	3%	7%	
Palliatieve zorg	5%	6%	6%	
Ziekenhuis	8%	3%	5%	
Welzijnswerk	1%	7%	4%	
Anders	7%	8%	9%	
Nee	4%	15%	8%	

2.1 Vaktherapeuten in werkveld

Tabel 2.1.9 Ben jij als vaktherapeut gespecialiseerd in een bepaalde richting?

Basis: respondenten werkzaam als vaktherapeut

Richting van specialisatie. (basis: respondenten werkzaam als vaktherapeut) Noot: meerdere antwoorden mogelijk.								
	Totaal	Beeldende therapie	Danstherapie	Muziektherapie	Psychomotorische kindtherapie	Psychomotorische therapie	Speltherapie	(Sprak- en) dramatherapie
Geestelijke gezondheidszorg	41%	52%	61%	27%	21%	46%	16%	60%
Jeugdzorg	29%	24%	14%	13%	65%	25%	62%	29%
Kinder- en jeugdpsychiatrie	21%	17%	14%	11%	41%	28%	19%	26%
Verstandelijke gehandicaptenzorg	20%	11%	14%	35%	15%	23%	26%	16%
(Speciaal) onderwijs	19%	18%	11%	10%	44%	16%	33%	0%
Revalidatie	10%	8%	7%	22%	6%	12%	2%	16%
Verpleeghuiszorg	10%	10%	7%	28%	6%	7%	0%	0%
Psychogeriatric	9%	5%	7%	33%	3%	7%	1%	1%
Forensische psychiatrie	8%	5%	11%	11%	3%	10%	0%	18%
Verlavingszorg	7%	9%	11%	9%	3%	3%	1%	18%
Palliatieve zorg	6%	7%	7%	22%	0%	2%	0%	0%
Ziekenhuis	5%	4%	11%	3%	0%	6%	6%	7%
Asielzoekers/vluchtelingen	5%	8%	11%	3%	0%	1%	6%	4%
Welzijnswerk	4%	5%	11%	3%	3%	2%	3%	3%
Anders	9%	11%	14%	7%	6%	6%	8%	8%
Nee	8%	6%	14%	5%	12%	7%	13%	4%

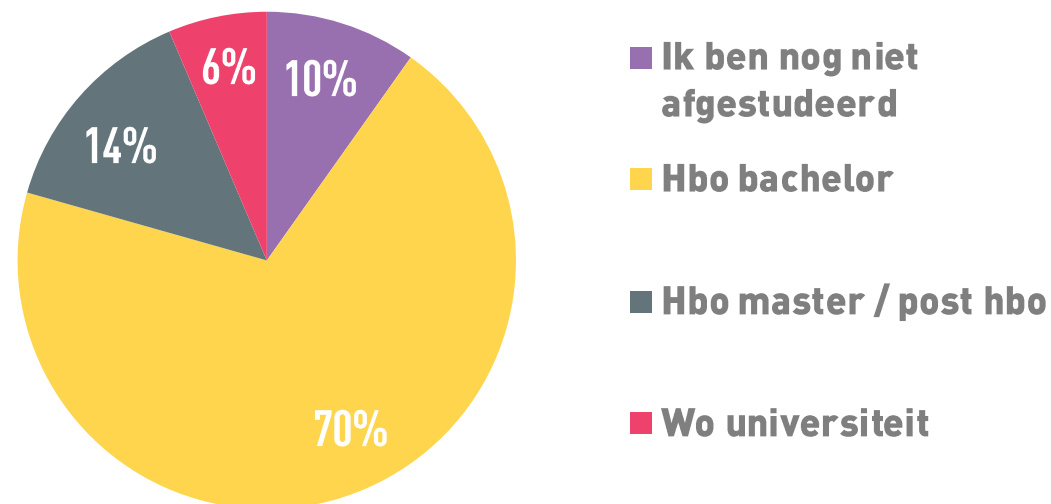
2.2 Opleiding en ontwikkeling

Opleidingsniveau

- › Het merendeel van de vaktherapeuten heeft een hbo bachelor afgerond (70%);
- › Het percentage vaktherapeuten dat ook een hbo master heeft afgerond is hoger onder dans- (36%) en speltherapeuten (28%).

Figuur 2.2.1 Wat is jouw hoogst voltooide opleiding in relatie tot jouw beroepsuitoefening als vaktherapeut?

Basis: alle respondenten

Verdeling naar beroep

	Beeldende therapie	Dans-therapie	Muziek-therapie	Psycho-motorische kindtherapie	Psycho-motorische therapie	Spel-therapie	(Spraa- en) drama-therapie	Totaal
Nog niet afgestudeerd	8%	7%	11%	3%	15%	4%	9%	10%
Hbo bachelor	78%	41%	75%	87%	54%	62%	78%	70%
Hbo master / post hbo	10%	36%	8%	5%	20%	28%	11%	14%
Wo universiteit	4%	17%	5%	5%	11%	6%	2%	6%
Totaal	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

2.2 Opleiding en ontwikkeling

Vervolgopleiding

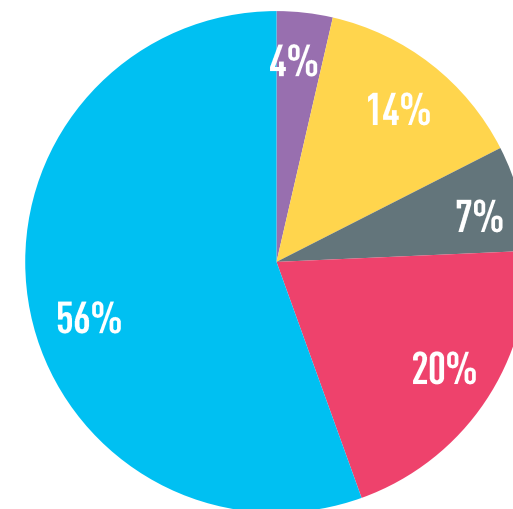
- › Van de vaktherapeuten die nog niet afgestudeerd zijn, heeft 35% interesse in het volgen van een masteropleiding. Van de vaktherapeuten die een hbo bachelor hebben afgerond, heeft 23% interesse in het volgen van een master;
- › De meeste vaktherapeuten die interesse hebben in het volgen van een master weten welke master ze willen gaan volgen. Meest genoemd wordt de master Psychomotorische Therapie. Meerdere malen wordt genoemd dat de kosten momenteel te hoog zijn.

Figuur 2.2.2 Wordcloud: Interesse in het volgen van een master

Figuur 2.2.3 Heb je een Master vaktherapie of andere relevante vervolgopleiding gevolgd?

Basis: alle respondenten

- Ik ben bezig met een masteropleiding
- Ik heb een masteropleiding gevolgd
- Ik heb een wetenschappelijke opleiding gevolgd
- Nee, maar ik heb wel interesse om een master te gaan volgen
- Nee

	Verdeling naar hoogst voltooide opleiding					Totaal
	Ik ben bezig met een masteropleiding	Ik heb een masteropleiding gevolgd	Ik heb een wetenschappelijke opleiding gevolgd	Nee, maar ik heb wel interesse om een master te gaan volgen	Nee	
Nog niet afgestudeerd	6%	0%	3%	35%	56%	100%
Hbo bachelor	4%	3%	4%	23%	67%	100%
Hbo master/post-hbo	1%	69%	3%	5%	23%	100%
Wo universiteit	5%	37%	52%	0%	6%	100%
Totaal	4%	14%	7%	20%	56%	100%

2.2 Opleiding en ontwikkeling

Tabel 2.2.1 Wat is jouw hoogst voltooide opleiding in relatie tot jouw beroepsuitoefening als vaktherapeut?

Basis: alle respondenten

	Totaal	Zuyd Hogeschool	Hogeschool Windesheim	NHL Stenden	Hogeschool Utrecht (en Amersfoort)	Hogeschool van Arnhem en Nijmegen	Hogeschool Leiden	Anders
Ik ben bezig met een masteropleiding	4%	0%	4%	5%	6%	6%	0%	3%
Ik heb een masteropleiding gevolgd	14%	11%	13%	5%	7%	9%	5%	22%
Ik heb een wetenschappelijke opleiding gevolgd	7%	9%	3%	4%	3%	4%	4%	11%
Nee, maar ik heb wel interesse om een master te gaan volgen	20%	12%	33%	16%	27%	22%	25%	14%
Nee	55%	68%	47%	70%	57%	59%	66%	50%

Noot: Deze resultaten zijn indicatief, omdat sommige vaktherapeuten aan verschillende onderwijsinstellingen hebben gestudeerd.

Beeldende therapie

	Totaal	Zuyd Hogeschool*	Hogeschool Windesheim*	NHL Stenden	Hogeschool Utrecht (en Amersfoort)	Hogeschool van Arnhem en Nijmegen	Hogeschool Leiden	Anders
Ik ben bezig met een masteropleiding	2%	0%	0%	3%	0%	5%	0%	2%
Ik heb een masteropleiding gevolgd	9%	15%	0%	6%	5%	8%	3%	16%
Ik heb een wetenschappelijke opleiding gevolgd	6%	23%	0%	3%	7%	6%	2%	6%
Nee, maar ik heb wel interesse om een master te gaan volgen	22%	8%	100%	18%	41%	24%	27%	10%
Nee	61%	54%	0%	71%	48%	58%	68%	66%

*Resultaten zijn indicatief vanwege het beperkte aantal respondenten

Noot: Alle resultaten zijn indicatief. Het kan dan ook voorkomen dat een bepaalde richting van vaktherapie niet te volgen is op een bepaalde hogeschool, omdat men meerdere opleidingen op andere scholen heeft kunnen volgen.

Danstherapie

	Totaal	Zuyd Hogeschool*	Hogeschool Windesheim	NHL Stenden	Hogeschool Utrecht (en Amersfoort)	Hogeschool van Arnhem en Nijmegen*	Hogeschool Leiden	Anders*
Ik ben bezig met een masteropleiding	2%	0%				33%		0%
Ik heb een masteropleiding gevolgd	41%	7%				33%		63%
Ik heb een wetenschappelijke opleiding gevolgd	14%	7%				33%		17%
Nee, maar ik heb wel interesse om een master te gaan volgen	10%	13%				0%		8%
Nee	33%	73%				0%		13%

2.2 Opleiding en ontwikkeling

Muziektherapie								
	Totaal	Zuyd Hogeschool*	Hogeschool Windesheim	NHL Stenden*	Hogeschool Utrecht (en Amersfoort)*	Hogeschool van Arnhem en Nijmegen	Hogeschool Leiden*	Anders
Ik ben bezig met een masteropleiding	6%	0%		0%	11%	8%	0%	5%
Ik heb een masteropleiding gevolgd	11%	5%		0%	11%	13%	7%	14%
Ik heb een wetenschappelijke opleiding gevolgd	7%	5%		20%	0%	5%	14%	10%
Nee, maar ik heb wel interesse om een master te gaan volgen	17%	16%		0%	25%	20%	7%	16%
Nee	59%	74%		80%	54%	55%	71%	55%
Psychomotorische kindertherapie								
	Totaal	Zuyd Hogeschool	Hogeschool Windesheim*	NHL Stenden	Hogeschool Utrecht (en Amersfoort)	Hogeschool van Arnhem en Nijmegen*	Hogeschool Leiden	Anders*
Ik ben bezig met een masteropleiding	0%		0%			4%		3%
Ik heb een masteropleiding gevolgd	0%		0%			4%		3%
Ik heb een wetenschappelijke opleiding gevolgd	0%		0%			4%		3%
Nee, maar ik heb wel interesse om een master te gaan volgen	0%		33%			11%		12%
Nee	100%		67%			78%		79%
Psychomotorische therapie								
	Totaal	Zuyd Hogeschool*	Hogeschool Windesheim	NHL Stenden*	Hogeschool Utrecht (en Amersfoort)	Hogeschool van Arnhem en Nijmegen*	Hogeschool Leiden	Anders
Ik ben bezig met een masteropleiding	5%	0%	4%	100%		12%		2%
Ik heb een masteropleiding gevolgd	21%	100%	12%	0%		12%		33%
Ik heb een wetenschappelijke opleiding gevolgd	11%	0%	4%	0%		0%		23%
Nee, maar ik heb wel interesse om een master te gaan volgen	25%	0%	33%	0%		23%		17%
Nee	39%	0%	47%	0%		54%		26%

*Resultaten zijn indicatief vanwege het beperkte aantal respondenten

Noot: Alle resultaten zijn indicatief. Het kan dan ook voorkomen dat een bepaalde richting van vaktherapie niet te volgen is op een bepaalde hogeschool, omdat men meerdere opleidingen op andere scholen heeft kunnen volgen.

2.2 Opleiding en ontwikkeling

Speltherapie								
	Totaal	Zuyd Hogeschool	Hogeschool Windesheim*	NHL Stenden*	Hogeschool Utrecht (en Amersfoort)*	Hogeschool van Arnhem en Nijmegen*	Hogeschool Leiden*	Anders
Ik ben bezig met een masteropleiding	1%		0%	0%	0%	0%	0%	1%
Ik heb een masteropleiding gevolgd	21%		25%	0%	15%	40%	0%	22%
Ik heb een wetenschappelijke opleiding gevolgd	6%		0%	0%	0%	0%	0%	8%
Nee, maar ik heb wel interesse om een master te gaan volgen	17%		25%	0%	10%	20%	0%	18%
Nee	56%		50%	100%	75%	40%	100%	51%
(Spraak- en) dramatherapie								
	Totaal	Zuyd Hogeschool*	Hogeschool Windesheim	NHL Stenden	Hogeschool Utrecht (en Amersfoort)*	Hogeschool van Arnhem en Nijmegen	Hogeschool Leiden*	Anders*
Ik ben bezig met een masteropleiding	5%	0%		7%	16%	2%	0%	4%
Ik heb een masteropleiding gevolgd	8%	11%		7%	0%	8%	0%	15%
Ik heb een wetenschappelijke opleiding gevolgd	3%	0%		0%	0%	2%	0%	11%
Nee, maar ik heb wel interesse om een master te gaan volgen	19%	11%		20%	20%	19%	100%	15%
Nee	65%	78%		67%	64%	69%	0%	56%

*Resultaten zijn indicatief vanwege het beperkte aantal respondenten

Noot: Alle resultaten zijn indicatief. Het kan dan ook voorkomen dat een bepaalde richting van vaktherapie niet te volgen is op een bepaalde hogeschool, omdat men meerdere opleidingen op andere scholen heeft kunnen volgen.

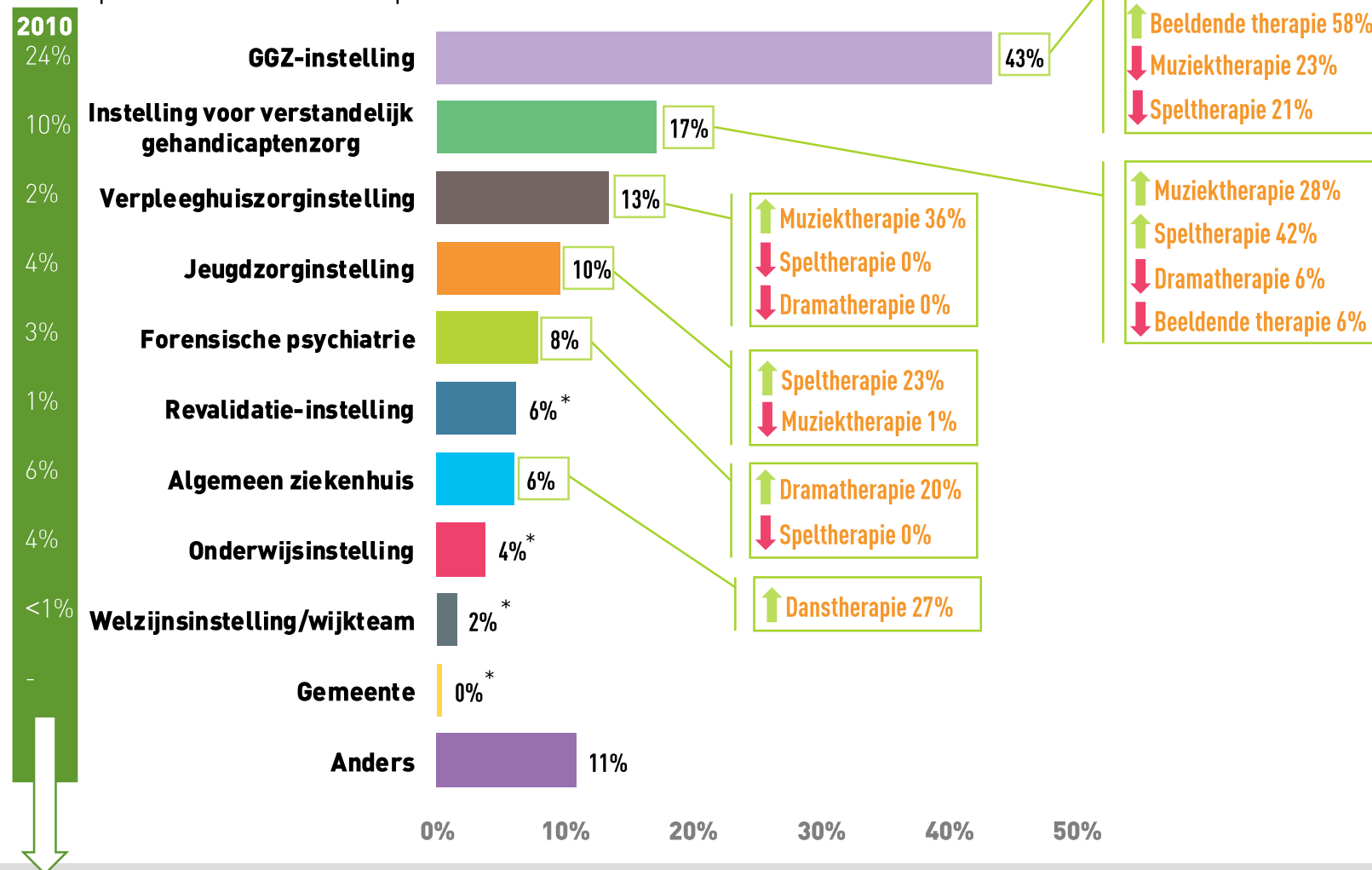
2.3 Vaktherapeuten in loondienst (n=470)

Specificaties dienstverband

- › Veruit de meeste vaktherapeuten die momenteel in loondienst werken, zijn werkzaam bij een GGZ-instelling. We zien dat meer vaktherapeuten die zijn opgeleid in dramatherapie (58%) en beeldende therapie (58%) werkzaam zijn bij een GGZ-instelling dan vaktherapeuten die opgeleid zijn in muziektherapie (23%) of speltherapie (21%).
- › Naast de voorgelegde organisaties wordt enkele keren genoemd dat men werkzaam is bij een: *academisch ziekenhuis* of *fysiotherapiepraktijk*;
- › Het grootste deel van de loondienstbetrekkingen vallen dan ook onder de CAO GGZ (38%), gevolgd door de CAO Gehandicaptenzorg (19%) en CAO VTT (10%). In de overige voorgelegde CAO's vallen minder dan 10% van de vaktherapeuten die momenteel in loondienst zijn;
- › Veruit de meest genoemde loon- of functieschalen zijn 55 en 50. Hierin zien we geen grote verschillen per vaktherapie.

Figuur 2.3.1 Bij wat voor organisatie ben jij werkzaam als vaktherapeut?

Basis: respondenten werkzaam als vaktherapeut in loondienst

In 2010 waren sectoren voorgelegd in plaats van organisaties. De percentages uit 2010 zijn alleen ter indicatie. Overige sectoren: asielzoekers/vluchtelingen (1%), kinder- en jeugdpsychiatrie (12%), psychogeriatric (2%), verslavingszorg (4%), anders: 26%

* Er zijn geen significante verschillen tussen vaktherapieën

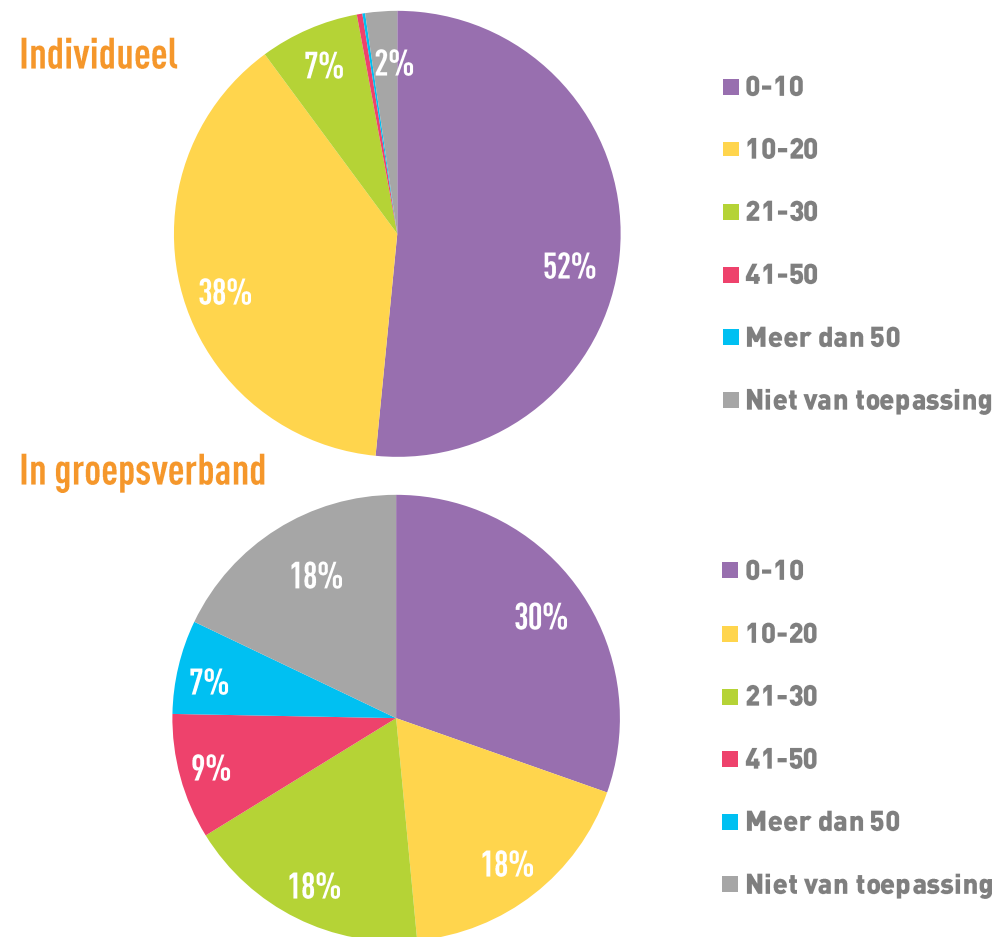
2.3 Vaktherapeuten in loondienst

Specificaties dienstverband

- › Slechts een klein deel van de vaktherapeuten in loondienst heeft per week meer dan 20 cliënten vaktherapie (8%). In groepsverband is de spreiding tussen de categorieën groter;
- › Vaktherapeuten opgeleid in de beeldende therapie (0-10: 57%, 11-20: 34%, 21-30: 3%) of dramatherapie (0-10: 60%, 11-20: 26%, 21-30: 6%) geven vaker dan gemiddeld aan dat zij aan maximaal 10 cliënten per week vaktherapie te geven (individueel). Vaktherapeuten opgeleid in de psychomotorische therapie geven juist vaker dan gemiddeld vaktherapie aan dat zij aan meer dan 10 cliënten (0-10: 45%, 11-20: 43%, 21-30: 11%) therapie te geven;
- › Vaktherapeuten opgeleid in de beeldende therapie geven vaker dan gemiddeld aan dat zij aan minimaal 41 cliënten per week in groepsverband therapie te geven (41-50: 14%, meer dan 50: 12%);
- › Speltherapie wordt minder in groepsverband gegeven: 63% van de vaktherapeuten opgeleid in speltherapie geven aan geen cliënten in groepsverband therapie te geven.

Figuur 2.3.2 Kun je globaal aangeven aan hoeveel cliënten je per week vaktherapie geeft, voor jouw gezamenlijke loondienstbetrekkingen?

Basis: respondenten werkzaam als vaktherapeut in loondienst

2.3 Vaktherapeuten in loondienst

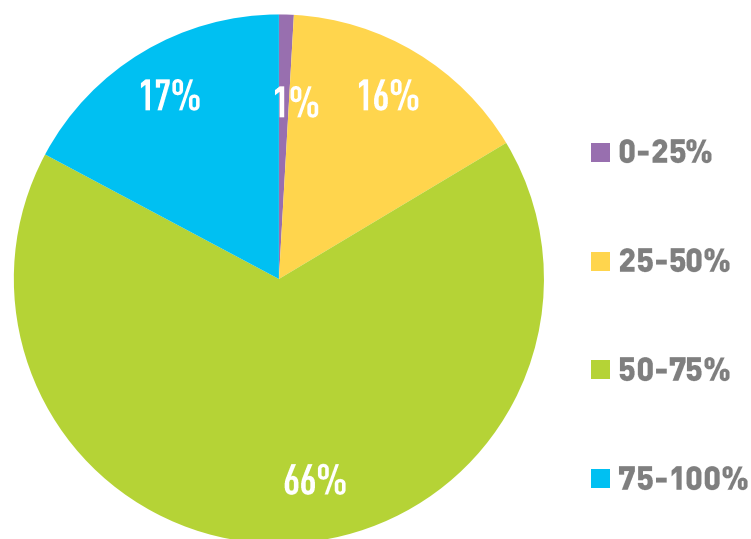
Specificaties dienstverband

De meeste tijd wordt besteed aan face-to-face tijd met cliënten: gemiddeld besteedt 83% hier meer dan 50% van de tijd aan. Bij de cliëntgebonden tijd (rapportage, overleg over cliënten, e-mailcontact) zien we grotere verschillen: een groot deel is hier tussen de 0% tot 25% (48%) van de tijd mee bezig en ongeveer een even groot deel doet dit voor 25% tot 50% (43%) van de tijd. We zien hierbij geen verschillen per therapie.

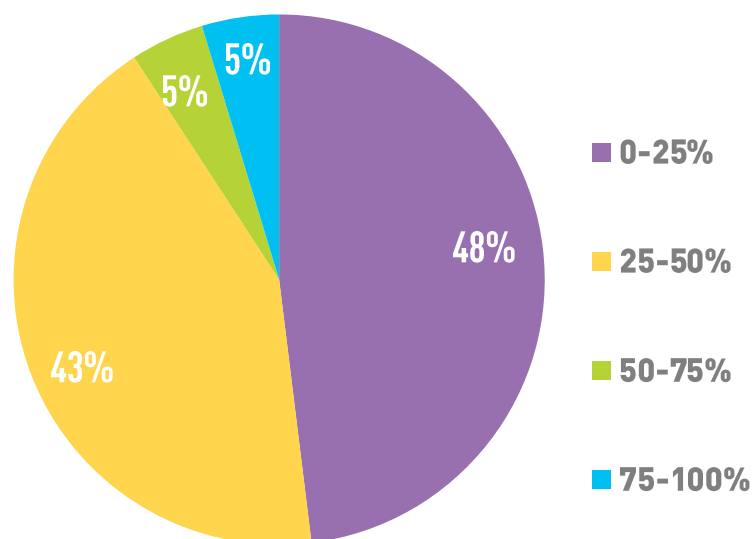
Figuur 2.3.3 Hoe verdeel je jouw tijd bij jouw werkzaamheden als vaktherapeut in loondienst?

Basis: respondenten werkzaam als vaktherapeut in loondienst

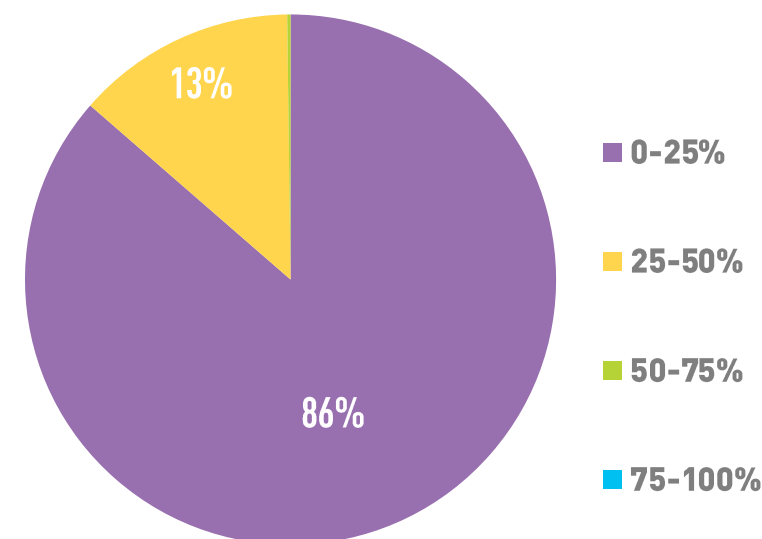
Face-to-face tijd met cliënten

Cliëntgebonden tijd

Niet-clientgebonden tijd

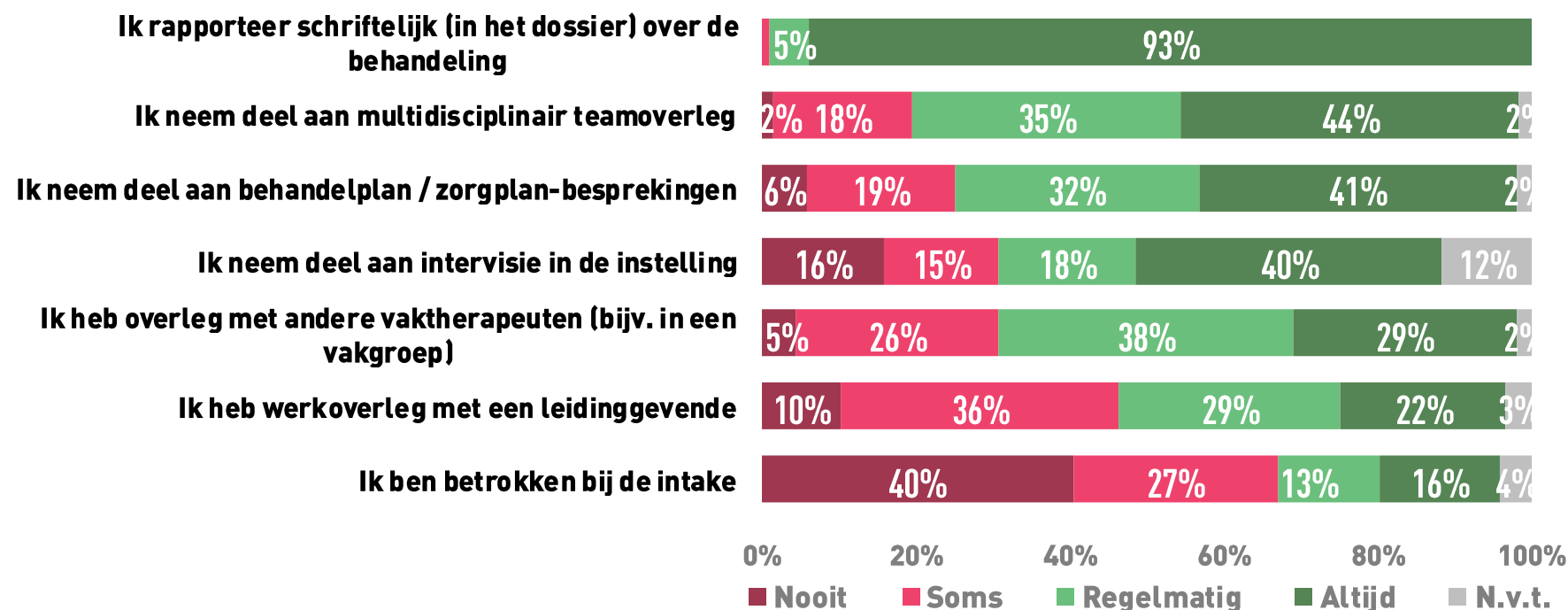
2.3 Vaktherapeuten in loondienst

Inbedding vaktherapie bij werkgever

Vrijwel iedere vaktherapeut in loondienst rapporteert schriftelijk over behandelingen (98%). Bij de intake zijn relatief weinig vaktherapeuten betrokken (40% nooit en 27% soms).

Figuur 2.3.4 Hoe is de inbedding van de vaktherapie bij jouw werkgever geregeld?

Basis: respondenten werkzaam als vaktherapeut in loondienst

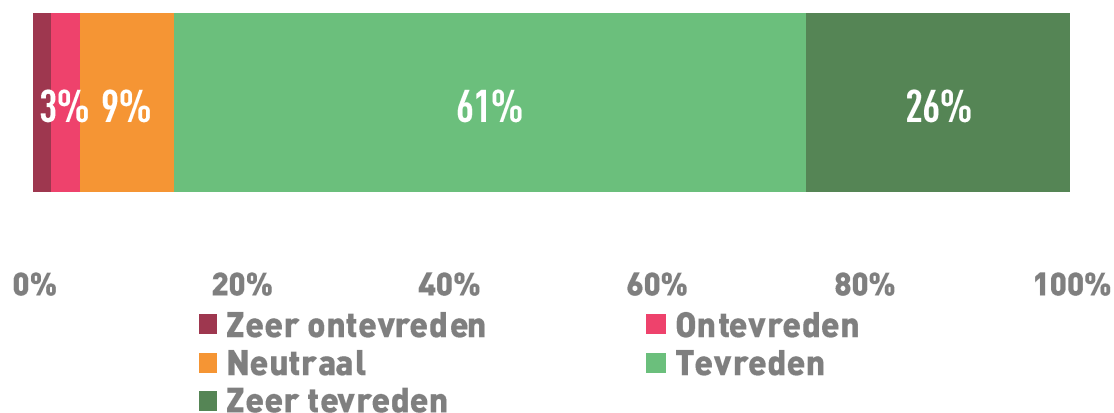
2.3 Vaktherapeuten in loondienst

Tevredenheid werkzaamheden

- › Slechts 5% van alle vaktherapeuten in loondienst is (zeer) ontevreden met hun werkzaamheden als vaktherapeut;
- › Vaktherapeuten die erg tevreden zijn, geven aan veel vrijheid/ruimte te krijgen waardoor er afwisseling is, leuke collega's te hebben, gewaardeerd te worden en een leuke doelgroep te bedienen. Redenen waarom een enkele vaktherapeut ontevreden is, hebben te maken met de (te) hoge werkdruk en de verantwoording van de uren. Vaktherapie is niet 'evidence based' waardoor het moeilijk is om een plek binnen de organisatie te houden, aldus respondenten.

Figuur 2.3.5 Hoe tevreden ben je met jouw werkzaamheden als vaktherapeut in loondienst?

Basis: respondenten werkzaam als vaktherapeut in loondienst

Enkele quotes: (zeer) tevreden

- › "Betrokken werkgever, ruimte voor ontwikkeling.";
- › "Fijne en inspirerende werkplek en collega's. Uitdagende en interessante doelgroepen.";
- › "Geen productiedruk. Kleine organisatie met korte lijntjes.";
- › "Ik krijg veel ruimte in het team en mogelijkheden om verdieping aan te brengen aan mijn vak.";
- › "Ik word geaccepteerd in mijn functie binnen mijn team van psychiaters en psychologen.";
- › "Inhoudelijk goede inbedding en goede inhoudelijk vragen.";
- › "Leuke doelgroep, fijn team, multidisciplinair werken vind ik goed.";
- › "Leuke dynamische baan waarin veel te doen is en veelzijdig is.";
- › "Mooie functie. Mooie cliëntcontacten. Qua faciliteiten niet altijd tevreden.";
- › "Werkgever geeft mij veel vrijheid om het werk zelf in te richten."

Enkele quotes: (zeer) ontevreden

- › "Het blijft erg moeilijk om als beeldend therapeut 'gezien te worden'.";
- › "Het blijft knokken, omdat het geld (dus de regels van de zorgverzekeringen) de behandelinhoud en daarmee ook de inzet van vaktherapie bepaalt.";
- › "Het werk is inhoudelijk leuk, maar de druk op productie is heel pittig. Er is weinig oog voor de werknemers binnen onze organisatie.";
- › "Te lage inschaling en te veel administratie. Het onderhouden van het atelier en materialen is niet goed terug te vinden en te rapporteren in het EPD.";
- › "Vaktherapie blijft een beroep waarbij je moet vechten voor je plek binnen een zorgorganisatie, zeker wanneer er wordt bezuinigd.";
- › "Weinig betrokken bij intake, behandelplan, weinig tijd voor overleg en veel rapportage in eigen tijd."

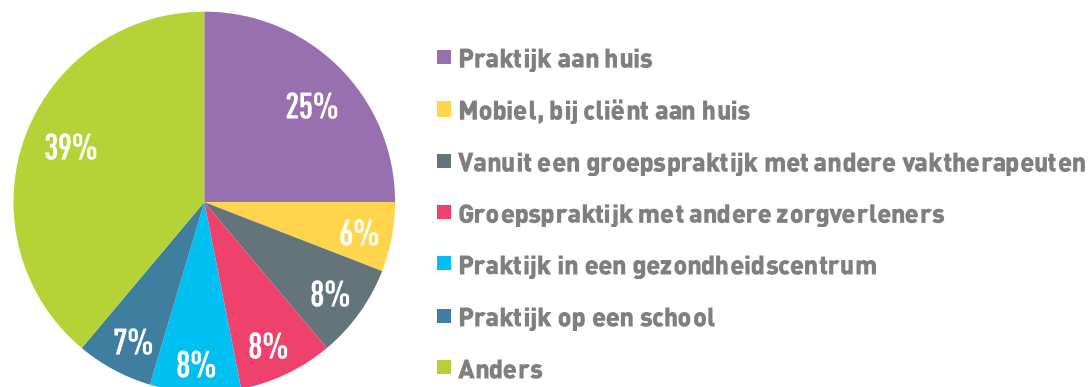
2.4 Zelfstandig gevestigden (n=324)

Specificaties eigen praktijk

- › De grootste groep zelfstandigen geeft aan op een andere locatie te werken dan de voorgelegde opties (39%). Hierbij geven ze veelal aan dat ze een gecombineerde vorm van werken hebben waarbij bijvoorbeeld zowel mobiel als praktijk aan huis worden gecombineerd. Daarnaast worden ook veel externe locaties genoemd waar wel eens een ruimte wordt gehuurd (los van een groepspraktijk, gezondheidscentrum of op een school) bijvoorbeeld in een yogastudio of wijkcentrum. Een klein deel werkt op freelance basis bij bijvoorbeeld een GGZ-instelling;
- › Het merendeel geeft therapie aan 0 tot 10 cliënten (65%) en een kwart geeft therapie aan 11 tot 20 cliënten (25%). In groepsverband worden gemiddeld zo'n 0 tot 10 cliënten per week behandeld (44%). Voor bijna de helft (47%) geldt dat men geen therapie in groepsverband geeft.

Figuur 2.4.1 Welke vorm heeft jouw eigen praktijk?

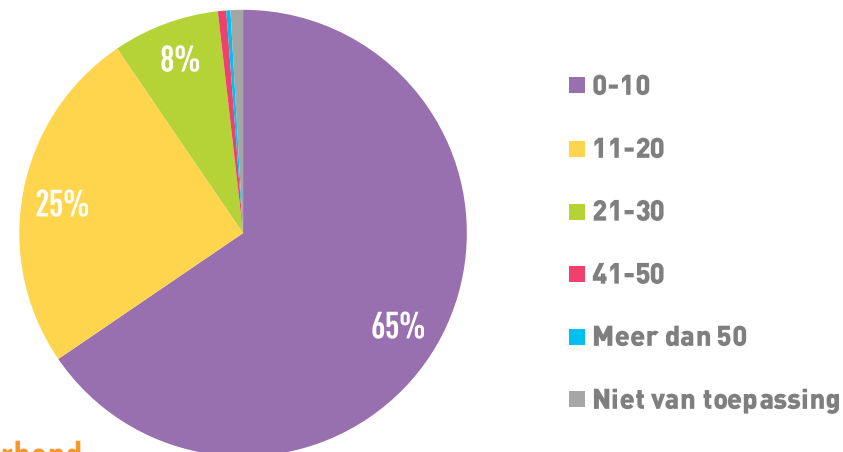
Basis: respondenten werkzaam als zelfstandig gevestigd vaktherapeut

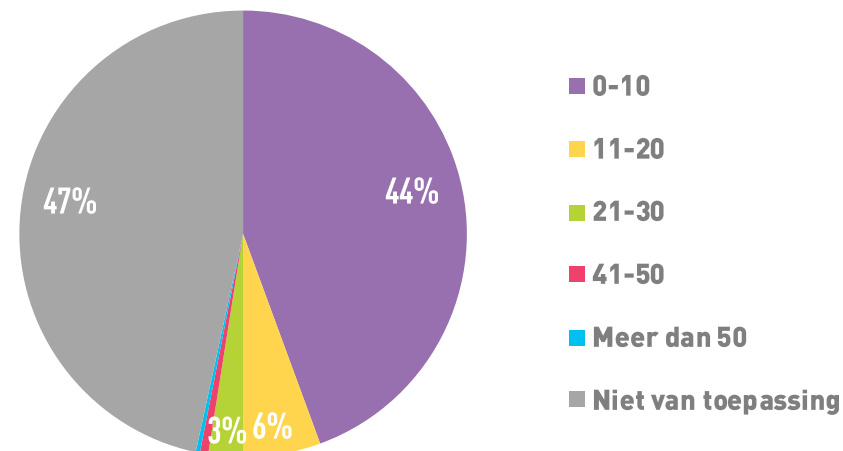
Figuur 2.4.2 Kun je globaal aangeven hoeveel cliënten je per week vaktherapie geeft in jouw praktijk?

Basis: respondenten werkzaam als zelfstandig gevestigd vaktherapeut

Individueel

In groepsverband

2.4 Zelfstandig gevestigden

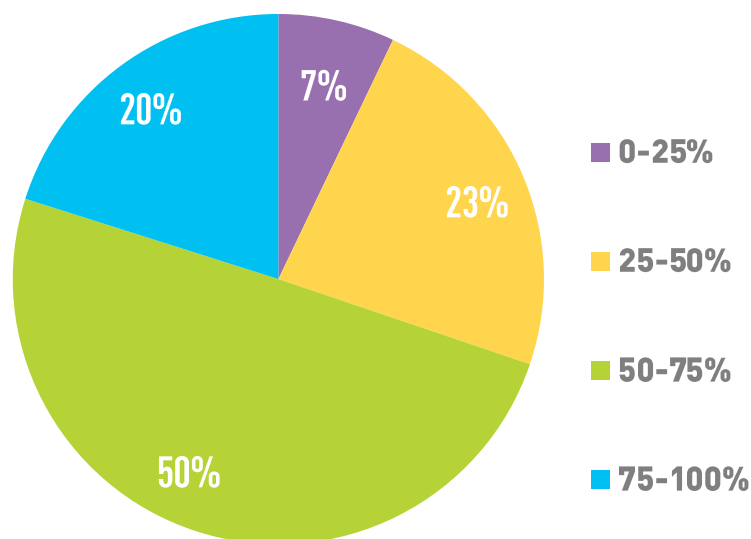
Specificaties eigen praktijk

De helft van de zelfstandigen besteedt tussen de 50% en 75% van hun tijd face-to-face met cliënten. Wanneer we dit vergelijken met de tijdsindeling van vaktherapeuten in loondienst valt op dat dit percentage lager is (66%). Zelfstandigen besteden gemiddeld relatief meer tijd aan cliëntgebonden en niet-client gebonden zaken dan respondenten in loondienst.

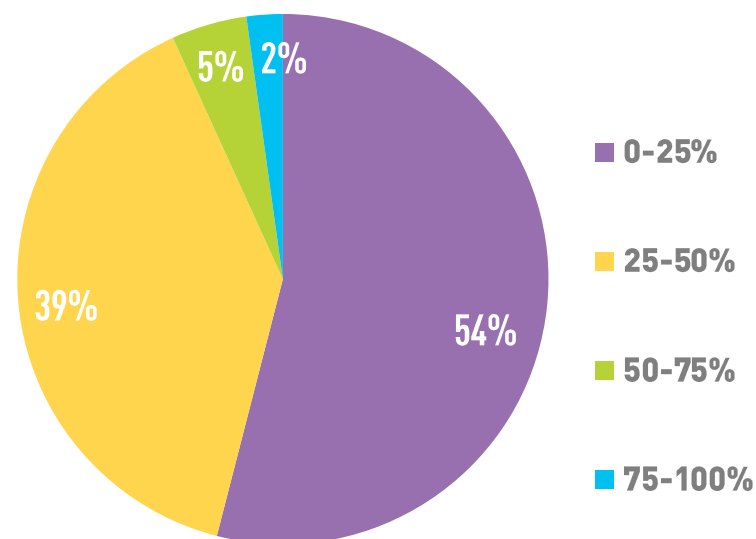
Figuur 2.4.3 Hoe verdeel je jouw tijd bij jouw werkzaamheden als vaktherapeut in de eigen praktijk?

Basis: respondenten werkzaam als zelfstandig gevestigd vaktherapeut

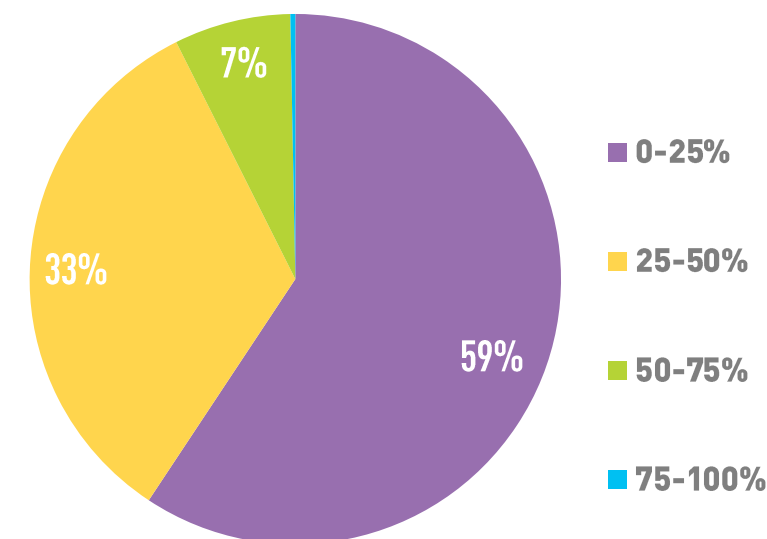
Face-to-face tijd met cliënten

Cliëntgebonden tijd

Niet-clientgebonden tijd

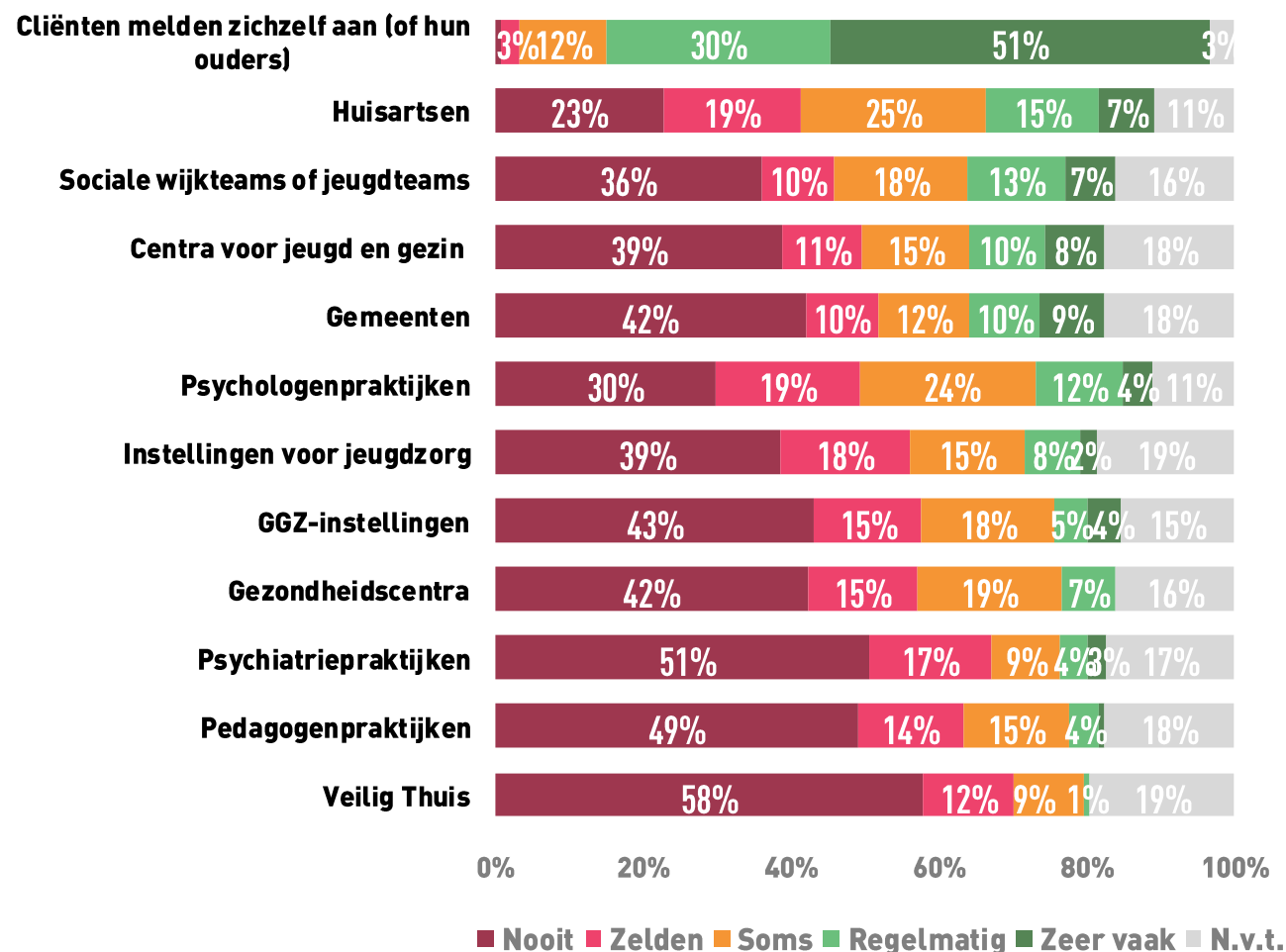
2.4 Zelfstandig gevestigden

Specificaties eigen praktijk

- › Over het algemeen melden cliënten zich vaak zelf aan bij een vaktherapeut. Bij slechts 4% gebeurt dit zelden of nooit. Opvallend is dat van de andere voorgelegde verwijzers een groot deel nooit of zelden een cliënt doorverwijst aan zelfstandig gevestigde vaktherapeuten;
- › Het minst vaak krijgen zelfstandig gevestigde vaktherapeuten een verwijzing van Veilig Thuis: 58% krijg hiervan nooit een verwijzing;
- › Vaktherapeuten opgeleid in speltherapie geven vaker dan gemiddeld aan een doorverwijzing vanuit huisartsen te krijgen (zeer vaak: 14%, regelmatig: 30%), Centra voor jeugd en gezin (zeer vaak: 18%, regelmatig: 23%), sociale wijkteams of jeugdteams (zeer vaak: 16%, regelmatig: 25%) en gemeenten (zeer vaak: 19%, regelmatig: 12%);
- › Vaktherapeuten opgeleid in psychomotorische therapie geven vaker dan gemiddeld aan een doorverwijzing van psychologenpraktijken te krijgen (zeer vaak: 8%, regelmatig: 25%).

Figuur 2.4.4 Als zelfstandig gevestigde vaktherapeut krijg ik verwijzingen van...

Basis: respondenten werkzaam als zelfstandig gevestigd vaktherapeut

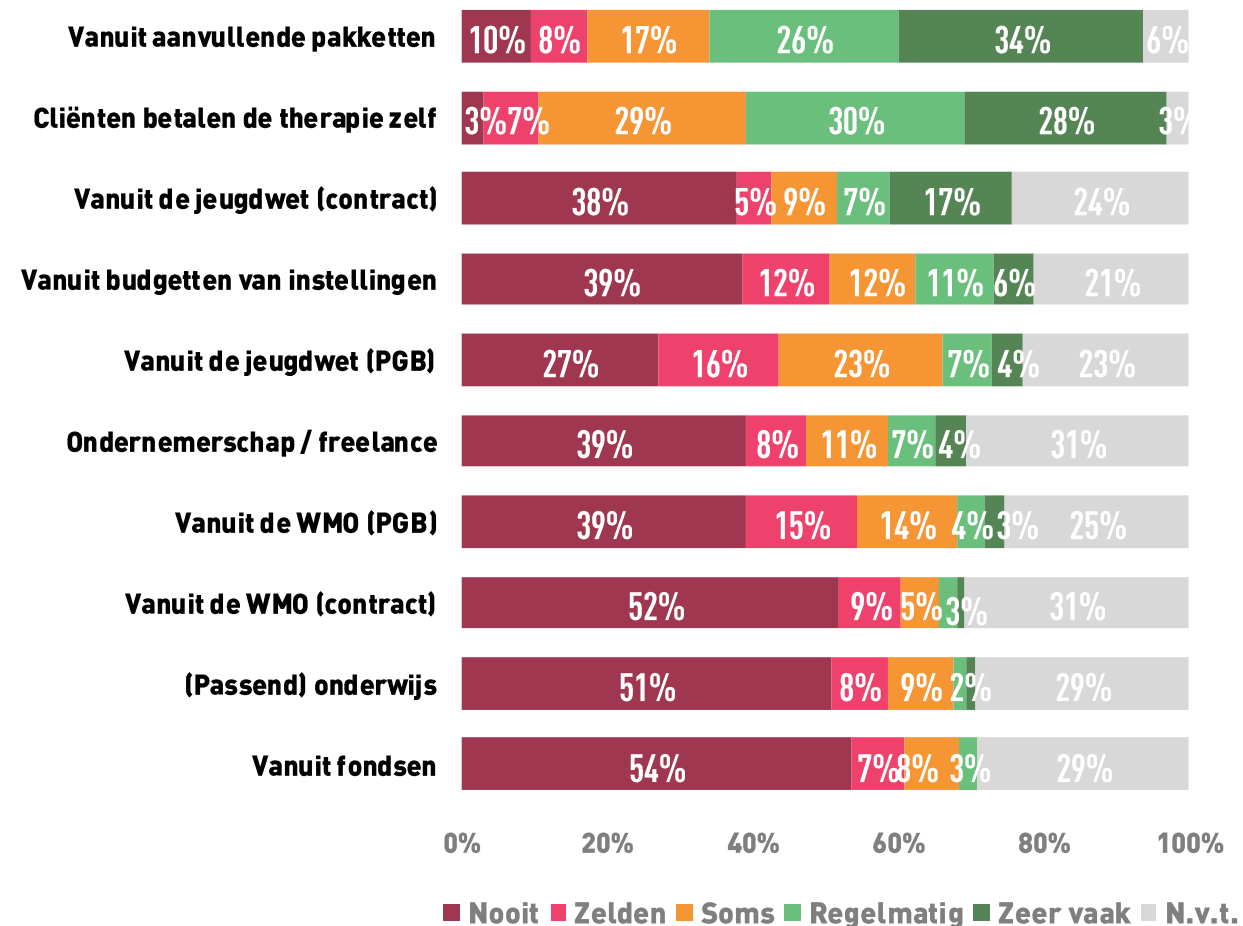
2.4 Zelfstandig gevestigden

Specificaties eigen praktijk

- › In meer dan de helft van de gevallen wordt de therapie regelmatig tot zeer vaak vergoed vanuit aanvullende pakketten (60%) of betalen cliënten de therapie zelf (regelmatig en zeer vaak 58%);
- › Voor ruim de helft van de zelfstandig gevestigde vaktherapeuten geldt dat de therapie nooit wordt vergoed vanuit de WMO (52%), het (passende) onderwijs (51%) of vanuit fondsen (54%);
- › Vaktherapeuten opgeleid in beeldende therapie geven vaker dan gemiddeld aan dat de therapie vanuit aanvullende pakketten wordt vergoed (zeer vaak: 47%);
- › Vaktherapeuten opgeleid in speltherapie geven vaker dan gemiddeld aan dat de therapie vanuit de jeugdwet wordt vergoed (zeer vaak: 37%, regelmatig: 14%).

Figuur 2.4.5 Hoe wordt de therapie van jouw cliënten vergoed?

Basis: respondenten werkzaam als zelfstandig gevestigd vaktherapeut

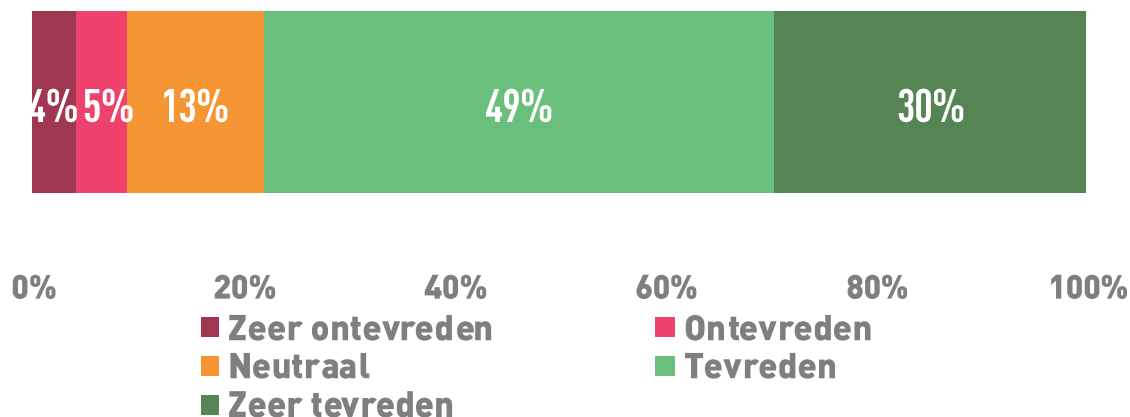
2.4 Zelfstandig gevestigden

Tevredenheid werkzaamheden

- › Slechts 9% van alle vrijgevestigde vaktherapeuten is (zeer) ontevreden met hun werkzaamheden als vaktherapeut;
- › Vaktherapeuten zijn over het algemeen tevreden met het werk vanwege de vrijheid die ze hebben. Ze kunnen zelf plannen, de tijd indelen met cliënten en hun eigen visie verwerken. Zij zijn gepassioneerd over het werk, maar noemen ook regelmatig dat het lastig is om aan cliënten te komen en zich staande te houden. Veel hebben daarom ook nog een vaste baan. Ondanks wervingscampagnes blijft het aantal cliënten vaak laag.

Figuur 2.4.6 Hoe tevreden ben je met jouw werkzaamheden als vrijgevestigde vaktherapeut?

Basis: respondenten werkzaam als zelfstandig gevestigd vaktherapeut

Enkele quotes: (zeer) tevreden

- › “Als ZZP'er ben ik vrij in het indelen van tijd en het toepassen van de therapie.”;
- › “Ik heb divers werk, zowel bij cliënten aan huis als voor instellingen. Het blijft wel moeilijk om cliënten thuis te vinden/bereiken.”;
- › “Ik vind het fijn om met cliënten aan huis te kunnen werken in een vak wat me lief is.”;
- › “Ik zou nog meer tevreden zijn als de vergoedingen makkelijker zouden gaan.”;
- › “Veel vrijheid, eigen verantwoordelijkheid en een leuke doelgroep. Ik kan werken naar eigen inzicht.”;
- › “Voldoende verwijzingen en prachtig, zinvol en creatief werk.”;
- › “Vrijheid, planning, eigen verantwoordelijkheid en ondernemerschap vind ik prettig, maar bovenaan staat dat ik de kwaliteit bepaal van de therapie. Ik hoef me daarin niet te remmen voor organisatie-visies. Alleen mijn visie en die van de cliënt of zijn vertegenwoordiger geldt.”

Enkele quotes: (zeer) ontevreden

- › “De ongelooflijke hoeveelheden eisen en nevenactiviteiten om de praktijk in stand te houden die veel meer tijd vragen dan de cliëntssessies.”
- › “Gelukkig kan ik van mijn lessen zoals, dans, pilates en yoga mijn rekeningen betalen want met vaktherapie kan ik niet rond komen. Vaktherapie is nog niet genoeg bekend waardoor cliënten werven veel tijd en energie kost.”;
- › “Het is lastig om voet aan de grond te krijgen bij huisartsen, psychologen, GGZ, gemeenten etc.”;
- › “Het werven van cliënten en het niet betaald krijgen van de factuur (vooral bij PGB) vragen veel energie. Daarnaast ervaar ik het solistisch werken als eenzaam.”;
- › “Jammer dat gemeenten vaktherapeuten niet willen vergoeden en ook de wijkteams/CJG willen alles in eigen hand houden.”

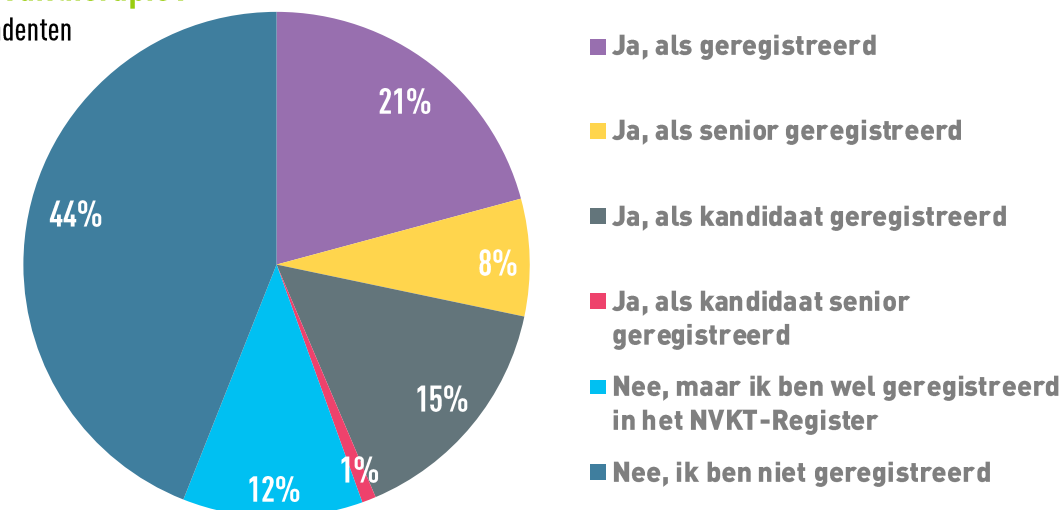
2.5 Beroepsvereniging

Lidmaatschap vereniging

- › In totaal is 45% van alle vaktherapeuten ingeschreven in het kwaliteitsregister van erkende vaktherapeuten, 56% is dit niet. Het percentage dat is geregistreerd, is hoger onder vaktherapeuten opgeleid in de psychomotorische (kinder)therapie (72%-84%) en speltherapie (72%). Van de vaktherapeuten beeldende therapie is slechts 31% ingeschreven in het kwaliteitsregister;
- › Van alle vaktherapeuten die niet ingeschreven zijn in het Register Vaktherapie is 21% wel geregistreerd in het NVKT-Register.

Figuur 2.5.1 Ben je ingeschreven in het kwaliteitsregister van erkende vaktherapeuten, het Register Vaktherapie?

Basis: alle respondenten

Verdeling naar arbeidssituatie. Basis: alle respondenten die momenteel werkzaam zijn als vaktherapeut

	Loondienst	Loondienst en zelfstandig	Zelfstandig	Totaal
Ja, geregistreerd	28%	31%	30%	29%
Ja, als senior geregistreerd	10%	17%	9%	11%
Ja, als kandidaat geregistreerd	19%	29%	21%	21%
Ja, als kandidaat senior geregistreerd	1%	2%	1%	1%
Nee, wel geregistreerd in NVKT-Register	7%	10%	22%	12%
Nee, ik ben niet geregistreerd	35%	10%	17%	26%
Geregistreerd	58%	79%	62%	62%
Niet geregistreerd	42%	21%	38%	38%
Totaal	100%	100%	100%	100%

Verdeling naar beroep. Basis: alle respondenten

	Psychomotorische kindtherapie	Speltherapie	Psychomotorische therapie	(Spraak- en) dramatherapie	Muziektherapie	Danstherapie	Beeldende therapie	Totaal
Ja, geregistreerd	38%	40%	17%	24%	18%	10%	19%	21%
Ja, als senior geregistreerd	16%	14%	13%	5%	5%	12%	2%	8%
Ja, als kandidaat geregistreerd	30%	18%	21%	14%	16%	12%	10%	15%
Ja, als kandidaat senior geregistreerd	0%	0%	2%	0%	1%	7%	1%	1%
Nee, wel geregistreerd in NVKT-Register	0%	3%	2%	7%	11%	2%	24%	12%
Nee, ik ben niet geregistreerd	16%	25%	46%	50%	49%	57%	44%	44%
Geregistreerd	84%	72%	52%	43%	40%	40%	31%	45%
Niet geregistreerd	16%	28%	48%	57%	60%	60%	69%	56%
Totaal	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

Noot: de basis van deze tabel is alle respondenten die momenteel werkzaam zijn als vaktherapeut in loondienst en/of zelfstandig gevestigd. De cirkeldiagram toont resultaten van alle respondenten, dus inclusief respondenten die momenteel niet werkzaam zijn als vaktherapeut.

Noot: niet alle vaktherapeuten kunnen zich registreren in het NVKT-Register. Desondanks geeft toch een klein deel aan geregistreerd te zijn in het NVKT-Register. Figuur 2.5.1 geeft de perceptie weer van vaktherapeuten.

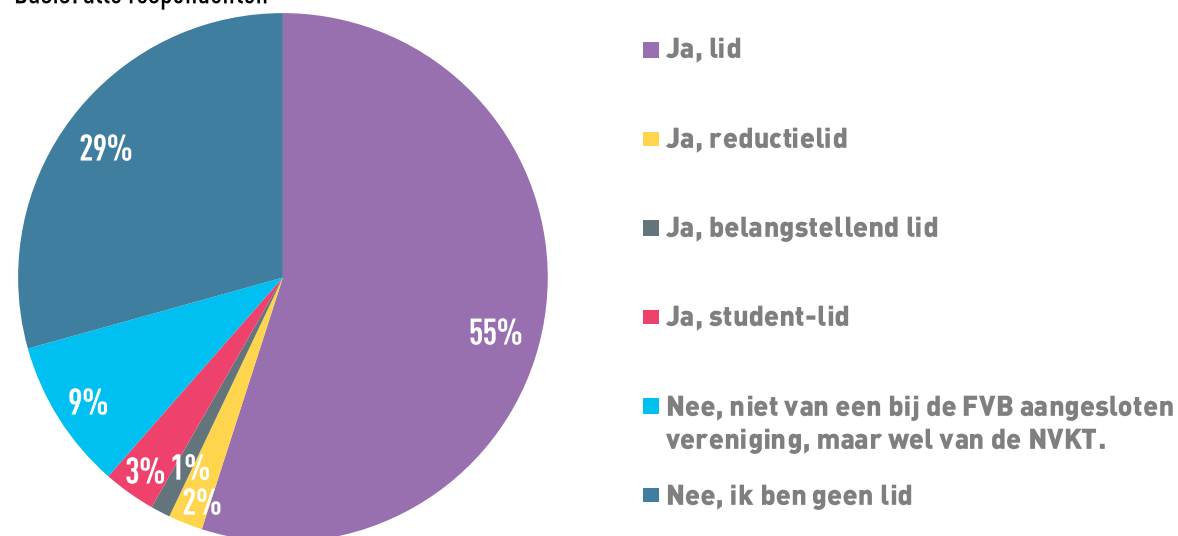
2.5 Beroepsvereniging

Lidmaatschap vereniging

- › Iets meer dan de helft van alle vaktherapeuten is lid van een vaktherapeutische beroepsvereniging (62%). Van deze leden is het merendeel geregistreerd in het kwaliteitsregister van erkende vaktherapeuten, het Register Vaktherapie (zie pagina 39);
- › Van de belangstellende leden (85%), student-leden (91%) en niet leden (92-98%) is het merendeel ook niet geregistreerd in het kwaliteitsregister;
- › De meest genoemde redenen om geen lid te zijn is, omdat men momenteel het beroep niet uitoefent. Daarnaast zijn er kosten en voorwaarden aan verbonden. De kosten zijn voor veel respondenten te hoog. Een enkeling geeft aan zich hier niet in verdiept te hebben en dit nog wel te willen doen.

Figuur 2.5.2 Ben je lid van een vaktherapeutische beroepsvereniging?

Basis: alle respondenten

Enkele quotes: redenen om geen lid te zijn

- › “Er zijn voorwaarden om lid te worden die ik nog niet vervul.”;
- › “Ik was lid, maar zag geen voordeel meer in het lidmaatschap. Later overgestapt naar ander beroep.”;
- › “In verband met financiële moeilijkheden heb ik mij moeten uitschrijven.”;
- › “Opgezegd i.v.m. pensionering.”;
- › “Te hoge kosten terwijl ik op dit moment niet werkzaam ben als vaktherapeut.”;
- › “Tot nu toe heb ik het geld voor het lidmaatschap voor belangrijkere dingen moeten gebruiken.”;
- › “Wel geïnteresseerd, maar nog niet in verdiept.”;
- › “Zolang ik niet werk als beeldend therapeut heeft het weinig zin om lid te worden.”

2010

Lid van beroepsvereniging en/of vakbond

86%

Niet leden

14%

2018

75%

25%

Noot: deze resultaten zijn indicatief vanwege verandering in vraagstelling

2.5 Beroepsvereniging

Lidmaatschap vereniging

- Op pagina 37 zagen we verschillen in het percentage vaktherapeuten dat zich ingeschreven heeft in het kwaliteitsregister naar vakgebied. Omdat inschrijving in het Register Vaktherapie samenhangt met het lidmaatschap van een vaktherapeutische beroepsvereniging zien we ook hier significante verschillen per vakgebied;
- Zo is het percentage dat lid is van een vaktherapeutische beroepsvereniging, hoger onder vaktherapeuten opgeleid in de psychomotorische (kinder)therapie (97%-73%) en speltherapie (91%). Van de vaktherapeuten beeldende therapie is slechts 44% lid van een vaktherapeutische beroepsvereniging.

Tabel 2.5.1 Ben je lid van een vaktherapeutische beroepsvereniging?

Basis: alle respondenten

Verdeling naar inschrijving Register Vaktherapie							
	Ja, geregistreerd	Ja, als senior geregistreerd	Ja, als kandidaat geregistreerd	Ja, als kandidaat senior geregistreerd	Nee, maar ik ben wel geregistreerd in het NVKT-Register	Nee, ik ben niet geregistreerd	Totaal
Ja, lid	35%	13%	26%	2%	3%	21%	100%
Ja, reductielid	18%	0%	32%	0%	9%	41%	100%
Ja, belangstellend lid	8%	0%	8%	0%	0%	85%	100%
Ja, student-lid	9%	0%	0%	0%	6%	85%	100%
Nee, maar wel van de NVKT	5%	2%	1%	0%	88%	4%	100%
Nee, ik ben geen lid	1%	0%	0%	0%	5%	93%	100%
Totaal	21%	8%	15%	1%	12%	44%	100%

Verdeling naar vaktherapie								
	Psychomotorische kindtherapie	Speltherapie	Psychomotorische therapie	Dans-therapie	Muziektherapie	(Spraak-)dramatherapie	Beeldende therapie	Totaal
Ja, lid	92%	87%	65%	67%	47%	53%	38%	55%
Ja, reductielid	3%	0%	3%	0%	5%	0%	2%	2%
Ja, belangstellend lid	0%	1%	3%	0%	2%	0%	1%	1%
Ja, student-lid	3%	3%	3%	5%	7%	1%	3%	3%
Nee, maar wel van de NVKT	0%	1%	1%	0%	8%	3%	22%	9%
Nee, ik ben geen lid	3%	8%	26%	29%	31%	43%	35%	29%
Lid	97%	91%	73%	72%	60%	54%	44%	61%
Geen lid	3%	9%	27%	29%	40%	46%	57%	39%
Totaal	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

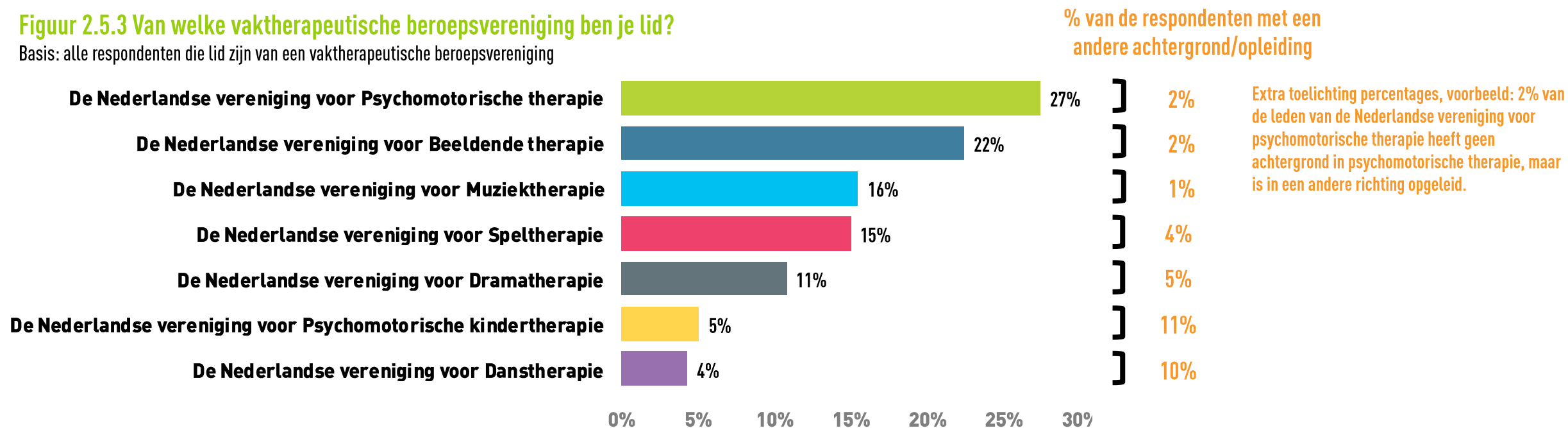
2.5 Beroepsvereniging

Lidmaatschap vereniging

Slechts één procent van de respondenten die lid zijn van een vaktherapeutische beroepsvereniging is lid van meerdere verenigingen. Het merendeel is lid van de Nederlandse vereniging voor Psychomotorische therapie (27%) of van de Nederlandse vereniging voor Beeldende Therapie (22%).

Figuur 2.5.3 Van welke vaktherapeutische beroepsvereniging ben je lid?

Basis: alle respondenten die lid zijn van een vaktherapeutische beroepsvereniging

2.5 Beroepsvereniging

Lidmaatschap vereniging

- De meeste leden lezen het Tijdschrift voor vaktherapie, de FVB Nieuws en informatie en/of de verenigingsnieuwsbrieven en nieuwsflitsen. Daarnaast halen leden regelmatig informatie van de website fvb.vaktherapie.nl en/of bezoeken ze studiedagen. Om leden in de toekomst te bereiken, kunnen deze kanalen dan ook het beste worden gebruikt;
- Via Twitter wordt de vereniging nauwelijks gevolgd en een enkeling heeft eerder wel eens gebruik gemaakt van juridische bijstand.

Tabel 2.5.2 Van welke diensten of welk aanbod van vereniging maak je de afgelopen en komende periode gebruik?

Basis: alle respondenten die lid zijn van een vaktherapeutische beroepsvereniging

	Nooit	Zelden	Soms	Regelmatig	Zeer vaak
Ik lees het Tijdschrift voor vaktherapie	1%	6%	21%	40%	33%
Ik lees het FVB Nieuws en informatie (1x per maand)	2%	5%	22%	46%	25%
Ik lees verenigingsnieuwsbrieven en nieuwsflitsen	3%	5%	22%	44%	27%
Ik haal informatie van de website fvb.vaktherapie.nl	9%	13%	38%	29%	11%
Ik bezoek studiedagen	9%	13%	40%	31%	7%
Ik ben te vinden via 'Zoek een vaktherapeut' op www.vaktherapie.nl	45%	8%	11%	13%	23%
Ik volg de vereniging op Facebook	53%	11%	10%	17%	9%
Ik volg de vereniging op LinkedIn	44%	14%	19%	17%	6%
Ik verwijs naar de website www.vaktherapie.nl	29%	21%	30%	14%	7%
Ik maak gebruik van de collectieve verzekering	75%	2%	2%	3%	18%
Ik bezoek het FVB-congres (tweejaarlijks)	29%	21%	31%	14%	5%
Ik doe mee aan de Week van de Vaktherapie	43%	18%	20%	10%	8%
Ik neem actief deel aan werkgroepen of commissies van de vereniging	51%	19%	15%	8%	8%
Ik volg de VVT-groep op Facebook	69%	8%	7%	7%	9%
Ik neem deel aan een werkveldgroep van de vereniging	54%	17%	14%	9%	6%
Ik gebruik de FVB-folder over vaktherapie	44%	22%	24%	8%	3%
Ik vraag advies bij de vereniging	34%	31%	31%	5%	0%
Ik volg de vereniging op Twitter	89%	5%	3%	3%	1%
Ik volg de FVB op Twitter	91%	4%	2%	2%	1%
Ik heb gebruik gemaakt van juridische bijstand	88%	7%	3%	1%	1%

2.5 Beroepsvereniging

Tabel 2.5.2 Van welke diensten of welk aanbod van vereniging maak je de afgelopen en komende periode gebruik?

Basis: alle respondenten die lid zijn van een vaktherapeutische beroepsvereniging

	Loondienst					Zowel in loondienst als zelfstandig gevestigd					Zelfstandig gevestigd				
	Nooit	Zelden	Soms	Regelmatig	Zeer vaak	Nooit	Zelden	Soms	Regelmatig	Zeer vaak	Nooit	Zelden	Soms	Regelmatig	Zeer vaak
Ik lees het Tijdschrift voor vaktherapie	1%	4%	20%	42%	33%	0%	6%	19%	47%	28%	0%	9%	24%	37%	30%
Ik lees de FVB Nieuws en informatie (1x per maand)	3%	4%	25%	44%	24%	3%	4%	19%	51%	22%	0%	5%	19%	46%	31%
Ik lees verenigingsnieuwsbrieven en nieuwsflitsen	3%	5%	26%	40%	27%	6%	6%	19%	44%	25%	2%	4%	16%	50%	29%
Ik haal informatie van de website fvb.vaktherapie.nl	12%	17%	41%	23%	6%	4%	1%	32%	44%	18%	5%	9%	32%	38%	17%
Ik bezoek studiedagen	7%	15%	44%	29%	6%	6%	7%	26%	53%	8%	8%	9%	39%	33%	11%
Ik ben te vinden via 'Zoek een vaktherapeut' op www.vaktherapie.nl	62%	9%	10%	8%	12%	17%	11%	13%	15%	44%	16%	5%	9%	23%	46%
Ik volg de vereniging op Facebook	63%	9%	10%	12%	6%	44%	13%	10%	24%	10%	47%	12%	10%	21%	10%
Ik volg de vereniging op LinkedIn	52%	12%	17%	15%	5%	28%	14%	29%	18%	11%	39%	20%	18%	17%	5%
Ik maak gebruik van de collectieve verzekering	95%	1%	1%	1%	1%	46%	6%	1%	8%	39%	44%	2%	4%	6%	44%
Ik verwijst naar de website www.vaktherapie.nl	35%	21%	30%	11%	3%	18%	14%	25%	32%	11%	17%	23%	31%	17%	13%
Ik bezoek het FVB-congres (tweejaarlijks)	29%	23%	31%	13%	4%	15%	14%	36%	25%	10%	22%	20%	36%	15%	7%
Ik doe mee aan de Week van de Vaktherapie	47%	18%	20%	10%	6%	35%	17%	24%	13%	13%	32%	20%	21%	13%	13%
Ik neem actief deel aan werkgroepen of commissies van de vereniging	52%	18%	16%	7%	8%	47%	17%	17%	8%	11%	43%	24%	15%	11%	8%
Ik volg de VWT-groep op Facebook	82%	6%	6%	5%	2%	50%	10%	10%	15%	15%	55%	9%	8%	10%	18%
Ik neem deel aan een werkveldgroep van de vereniging	52%	16%	15%	12%	6%	42%	15%	21%	7%	15%	55%	23%	10%	8%	4%
Ik gebruik de FVB-folder over vaktherapie	48%	22%	24%	5%	2%	29%	19%	36%	11%	4%	39%	27%	19%	12%	4%
Ik vraag advies bij de vereniging	43%	33%	21%	2%	0%	18%	28%	46%	8%	0%	15%	31%	46%	9%	0%
Ik volg de vereniging op Twitter	90%	5%	2%	2%	1%	78%	8%	3%	4%	7%	90%	5%	3%	2%	0%
Ik volg de FVB op Twitter	93%	3%	2%	2%	1%	81%	7%	4%	4%	4%	91%	5%	3%	1%	1%
Ik heb gebruik gemaakt van juridische bijstand	91%	7%	2%	0%	0%	81%	8%	4%	6%	1%	83%	9%	4%	1%	4%

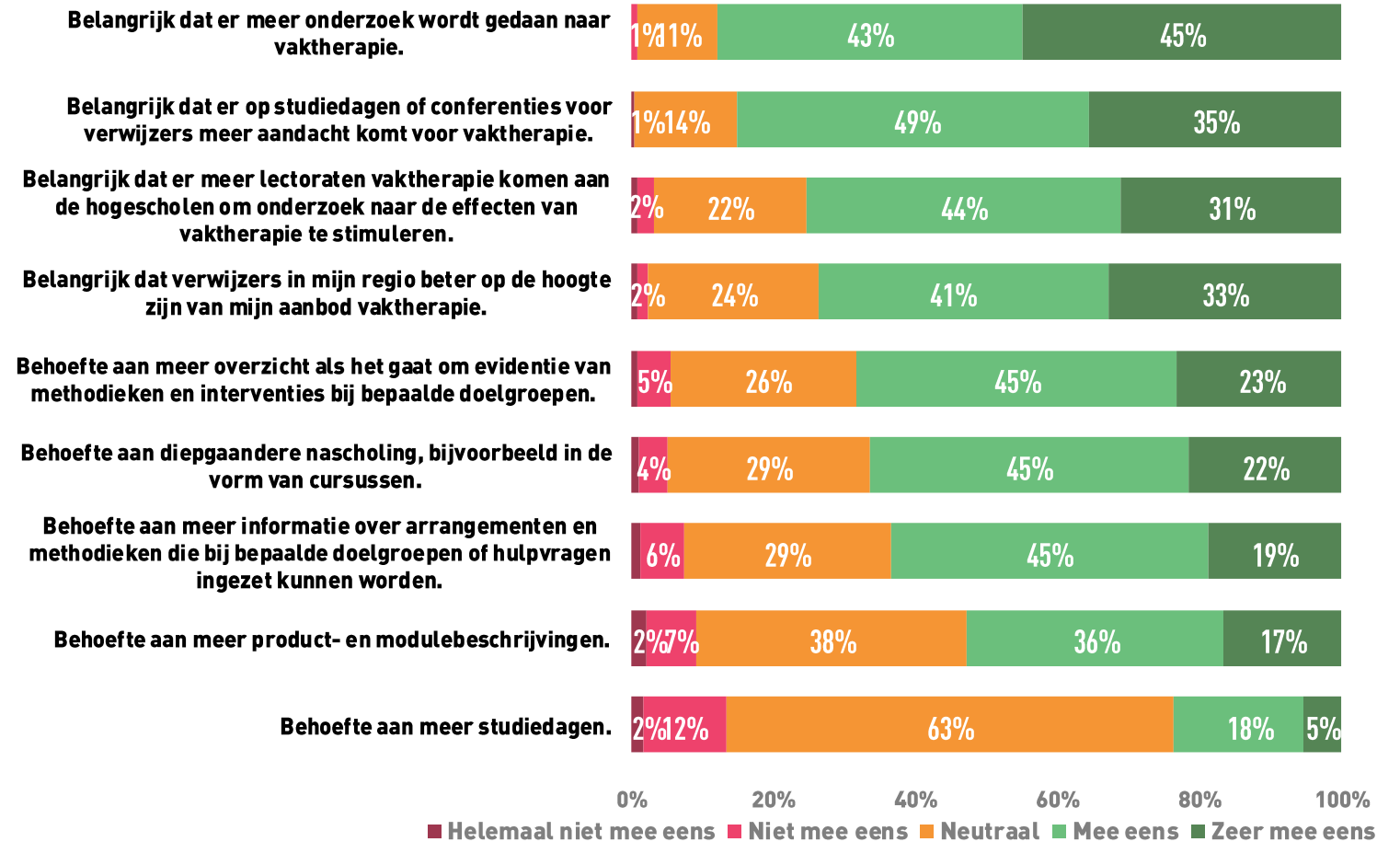
2.5 Beroepsvereniging

Lidmaatschap vereniging

- › Aan vrijwel alle voorgelegde stellingen is in meer of mindere mate behoefte. Meer onderzoek naar vaktherapie vinden de meeste vaktherapeuten die lid zijn van een beroepsvereniging het belangrijkste;
- › Over de behoefte aan studiedagen is het grootste deel neutraal (63%);
- › Op pagina 44 is een uitsplitsing gemaakt naar leden en niet-leden.

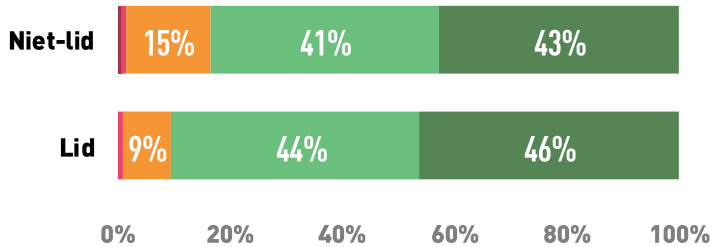
Figuur 2.5.4 De beroepsverenigingen hebben als doel vaktherapeuten te ondersteunen in hun werkzaamheden. Welke wensen en behoeften heb jij?

Basis: alle respondenten

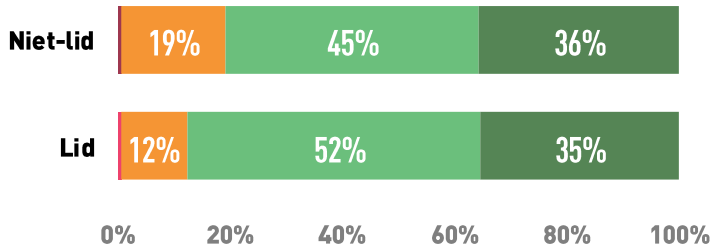

2.5 Beroepsvereniging

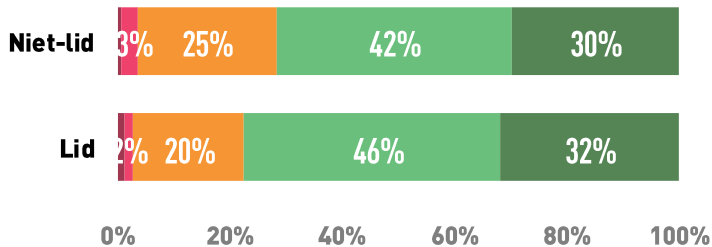
Belangrijk dat er meer onderzoek wordt gedaan naar vaktherapie.

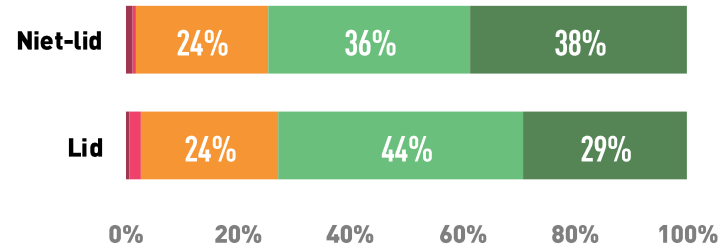
Belangrijk dat er op studiedagen of conferenties voor verwijzers meer aandacht komt voor vaktherapie.

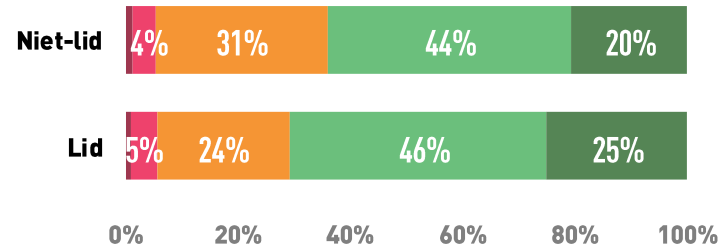
Belangrijk dat er meer lectoraten vaktherapie komen aan de hogescholen om onderzoek naar de effecten van vaktherapie te stimuleren.

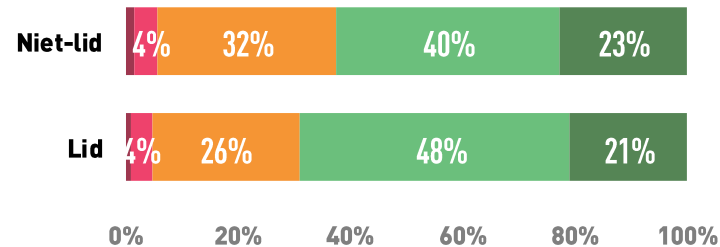
Belangrijk dat verwijzers in mijn regio beter op de hoogte zijn van mijn aanbod vaktherapie.

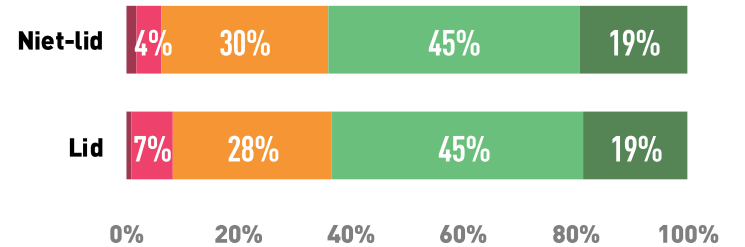
Behoefte aan meer overzicht als het gaat om evidentie van methodieken en interventies bij bepaalde doelgroepen.

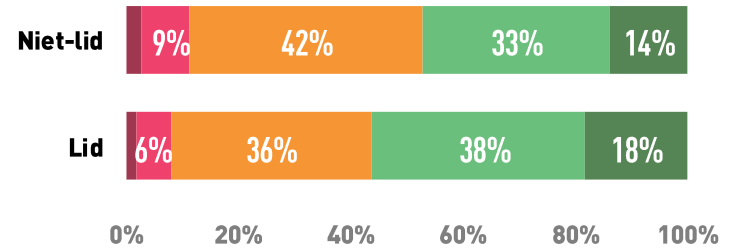
Behoefte aan diepgaandere nascholing, bijvoorbeeld in de vorm van cursussen.

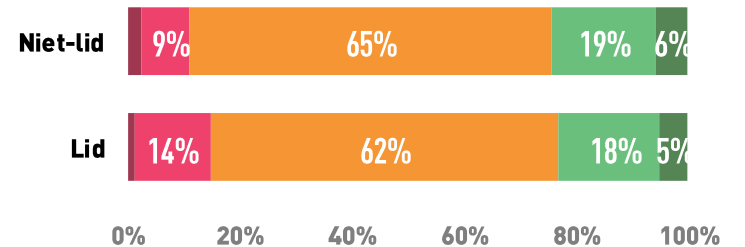
Behoefte aan meer informatie over arrangementen en methodieken die bij bepaalde doelgroepen of hulpvragen

Behoefte aan meer product- en modulebeschrijvingen.

Behoefte aan meer studiedagen.

■ Helemaal niet mee eens ■ Niet mee eens ■ Neutraal ■ Mee eens ■ Zeer mee eens

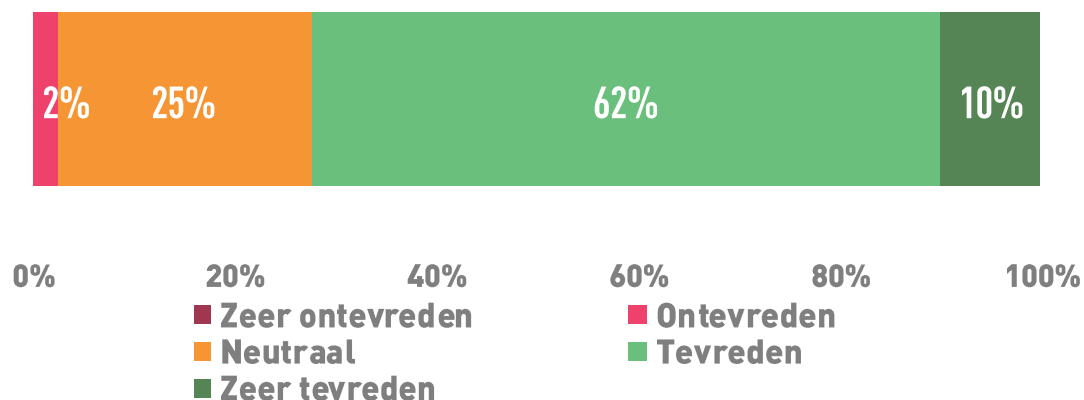
2.5 Beroepsvereniging

Tevredenheid lidmaatschap beroepsvereniging

- › Vrijwel alle leden zijn (zeer) tevreden over de beroepsvereniging. Enkele tips die worden gegeven: leden actiever betrekken, ondersteunen en up-to-date houden met tips, modules, studiedagen, cursussen. Daarnaast zou de FVB meer bekendheid kunnen geven aan het vak waarbij wetenschappelijk onderzoek de basis moet zijn (vaktherapie moet meer erkend worden). Ook zou de FVB beter kunnen samenwerken met andere verenigingen en voor contracten met zorgverzekeraars kunnen zorgen;
- › Een respondent zegt: “Ik ontdek in de enquête zaken die de beroepsvereniging blijkaar heeft, wat ik niet wist.”

Figuur 2.5.5 Hoe tevreden ben je over jouw beroepsvereniging?

Basis: alle respondenten die lid zijn van een vaktherapeutische beroepsvereniging

Wat zou de beroepsvereniging kunnen doen zodat jij meer tevreden wordt?

Enkele quotes: (zeer) tevreden

- › “Ik ben tevreden met hoe het nu gaat.”;
- › “Ik zou willen dat meer leden zich aanmelden om iets voor de vereniging te doen, zodat we samen sterk staan.”;
- › “Meer gericht op wetenschappelijk onderzoek, onderbouwing.”;
- › “Op dit moment niets, ze doen al heel erg hun best en ik ben tevreden over wat ze doen, ook in samenspraak met ons als vaktherapeuten.”;
- › “Studiedagen of cursussen in de zomer en weekends organiseren aangezien dat financieel minder zwaar is voor de VVter. De herregistratie-eisen voor zeer ervaren therapeuten (20+ ervaringsjaren bijvoorbeeld) verlagen.”;
- › “Vaker leden raadplegen over beslissingen van koers.”;
- › “Verdiepende studiedagen/cursussen organiseren, evt. in samenwerking met met opleidingen.”;
- › “Zou graag meer leden actief betrokken hebben bij de vereniging.”;

Enkele quotes: (zeer) ontevreden

- › “Ik heb het idee dat er geen nieuwe zaken komen, dat het blijft hangen en er geen verfrissing is. De contributie is erg hoog, voor hetgeen ze bieden.”;
- › “Vaktherapie heeft niet genoeg bekendheid in Nederland. Er zijn niet genoeg kansen om werk te vinden en te veel hoog opgeleide vaktherapeuten.”;
- › “Veel actiever zijn in het benaderen van verwijzers en actief vaktherapie bij huisartsen bekend maken d.m.v. ongevraagd informatiepakketten sturen en persoonlijk contact leggen om een infoavond/middag/uurtje/presentatie bij te wonen. Huisartsen verwijzen niet, psychiaters willen ook niet verantwoordelijk zijn voor onze behandeling en daarom komen we niet aan cliënten en kunnen ze het niet betalen. Bied de GGZ aan om als vaktherapeuten de wachtlijsten te overbruggen. Er zijn zoveel collega's met mij op zoek naar cliënten.”

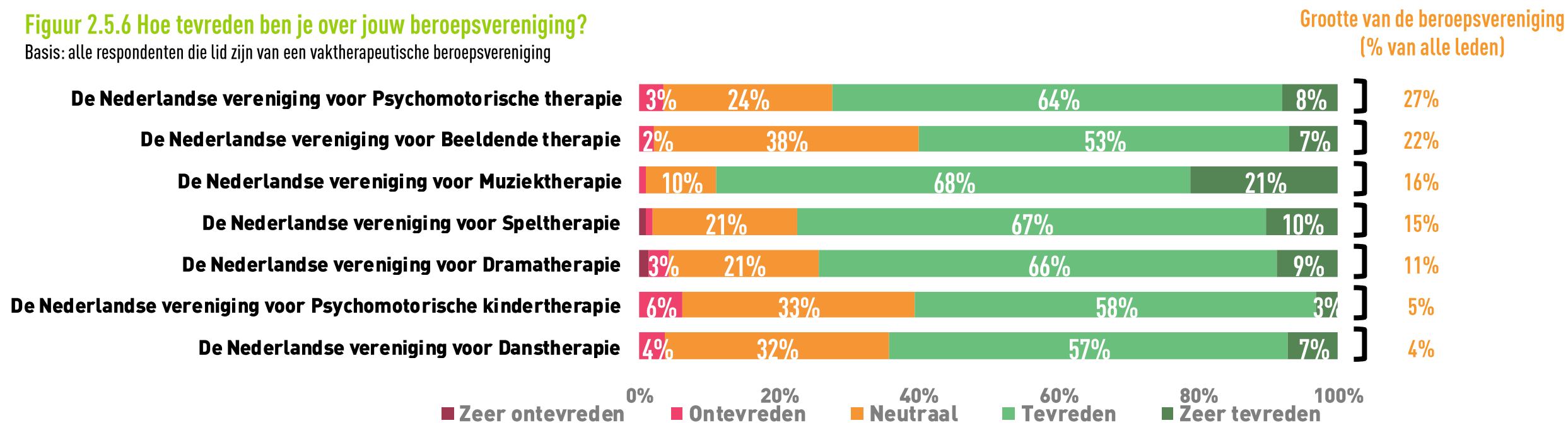
2.5 Beroepsvereniging

Tevredenheid lidmaatschap beroepsvereniging

- › Wanneer we kijken naar de verschillen in tevredenheid per beroepsvereniging zien we dat leden van de Nederlandse vereniging voor Muziektherapie vrijwel allemaal (zeer) tevreden zijn. In vergelijking met de andere beroepsverenigingen is het grootste deel bij de Nederlandse vereniging voor Muziektherapie zeer tevreden. Relatief veel leden van de Nederlandse vereniging voor Beeldende therapie zijn neutraal;
- › Door beter samen te werken kunnen de ervaringen en de kennis per beroepsvereniging worden gedeeld, waardoor leden positiever zullen worden over de beroepsvereniging.

Figuur 2.5.6 Hoe tevreden ben je over jouw beroepsvereniging?

Basis: alle respondenten die lid zijn van een vaktherapeutische beroepsvereniging

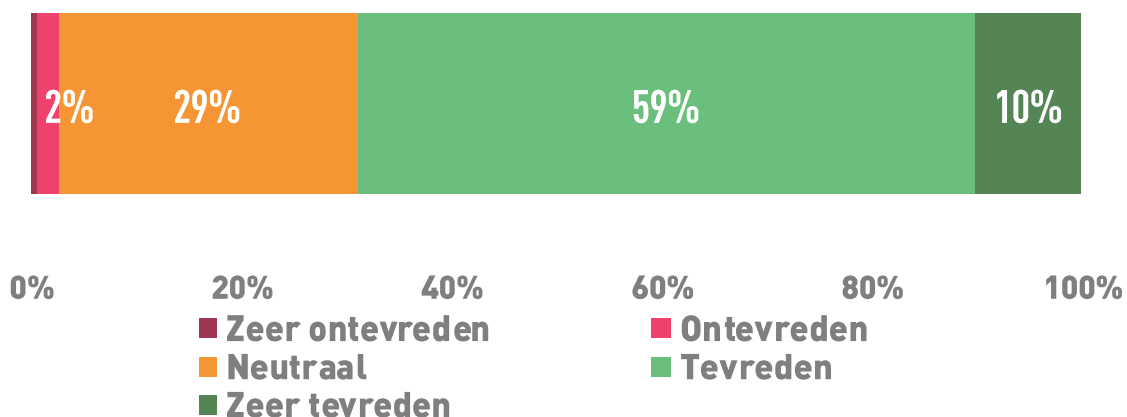
2.5 Beroepsvereniging

Tevredenheid FVB

- › We zien dat de tevredenheid met de FVB vergelijkbaar is met de tevredenheid over de beroepsvereniging;
- › Meerdere respondenten geven aan dat de FVB dezelfde punten aan moet pakken als de beroepsvereniging;
- › De Federatie Vaktherapeutische Beroepen moet volgens enkele respondenten de specialismen blijven benadrukken en niet alles onder één noemer schalen. Het moet duidelijk zijn wat de overkoepelende waarde van de federatie is en wat ze doen.

Figuur 2.5.7 Hoe tevreden ben je over de FVB?

Basis: alle respondenten die lid zijn van een vaktherapeutische beroepsvereniging

Wat zou de FVB kunnen doen zodat jij meer tevreden wordt?

Enkele quotes: (zeer) tevreden

- › “Meer algemene kennis op de site. Ook duidelijke paden die je kunt bewandelen als je meer wilt doen als vaktherapeut. Hoe doe je onderzoek, waar kan je hiervoor terecht ect.”;
- › “Ik ben vooral een voorstander van het (nog meer) stimuleren van wetenschappelijk onderzoek en dan voornamelijk ook het kwalitatieve onderzoek.”;
- › “Actiever zorgverzekeringen benaderen om vaktherapie overal vergoed te krijgen.”;
- › “Zorgen dat vaktherapie (sterker) in de vergoede zorg van de verzekeraars blijft. Databank met producten, modules en onderzoeken.”;
- › “Studiedagen organiseren op zaterdag.”;
- › “Leden actief benaderen en informeren.”;
- › “Hun vakblad aantrekkelijk maken. Het is erg saai.”

Enkele quotes: (zeer) ontevreden

- › “Minder 'vaktherapie' willen doordrukken en meer de 'vaktherapeutische beroepen' benadrukken. Ruimte maken voor de diversiteit.”;
- › “Meer grote lijnen uitzetten, vaak is mij niet duidelijk wat de FVB doet.”;
- › “Elke afgestudeerde vaktherapeut van een erkende opleiding automatisch opnemen in het register. Zelfde systeem als BIG gaan voeren.”;
- › “De meerwaarde van de FVB is niet altijd zichtbaar. De FVB draagt ook bij aan de generalisering van de verschillende vaktherapeutische beroepen tot één nietszeggende term vaktherapeut, terwijl dit juist de afzonderlijke kwaliteiten en specialismen van de verschillende beroepen doet verdwijnen. De FVB zou meer nadruk mogen leggen op wat bijvoorbeeld drama of beeldende therapie kan doen bij bepaalde problematiek of zorgvragen, in plaats van dat er (in de meeste gevallen) over een vaktherapeut wordt gesproken.”

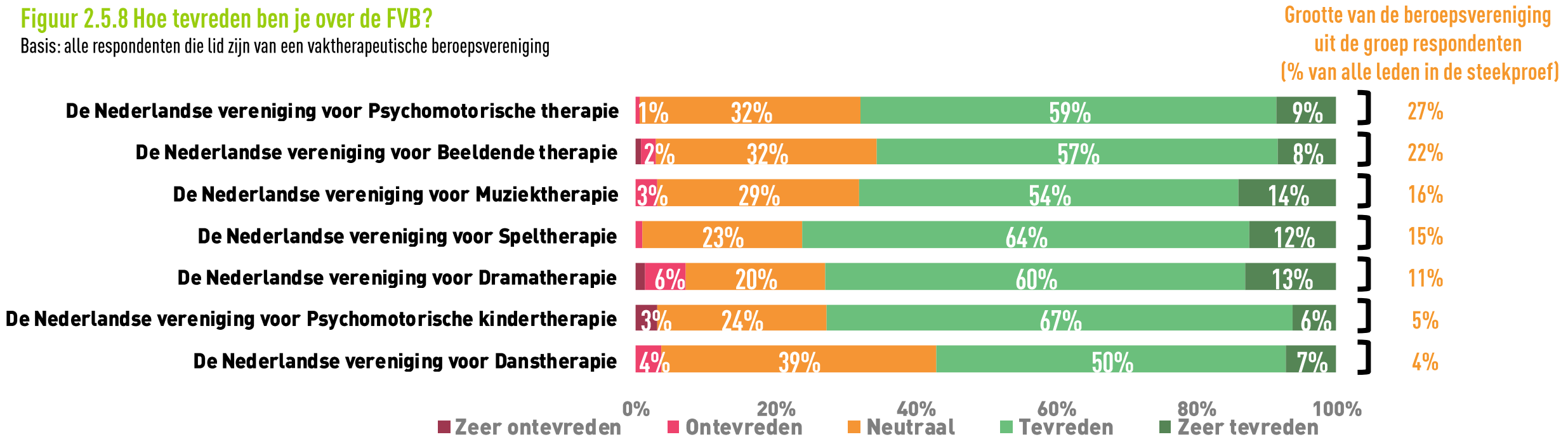
2.5 Beroepsvereniging

Tevredenheid FVB

Bij de tevredenheid over de beroepsverenigingen zagen we verschillen tussen de leden per vereniging. Echter, bij de tevredenheid over de Federatie Vaktherapeutische Beroepen (FVB) zien we nauwelijks verschillen tussen de leden per beroepsvereniging.

Figuur 2.5.8 Hoe tevreden ben je over de FVB?

Basis: alle respondenten die lid zijn van een vaktherapeutische beroepsvereniging

2.5 Beroepsvereniging

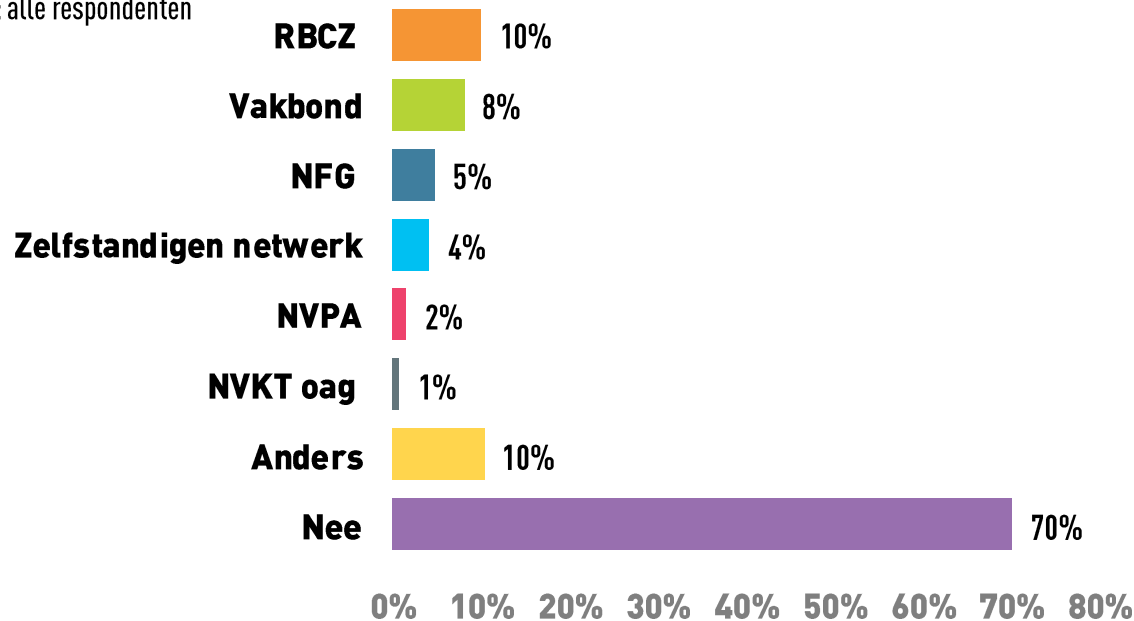
Overig lidmaatschap

- › Het merendeel van de respondenten is geen lid van een andere (beroeps)vereniging of koepel voor (vrijgevestigde) therapeuten (70%). Van de respondenten die lid zijn van een vaktherapeutische beroepsvereniging is 37% ook lid van een andere vereniging/koepel. Van de niet-leden is dit slechts 18%;
- › Van de respondenten die hier wel lid van zijn, is het merendeel lid van één andere vereniging/koepel (76%), 19% van 2, 4% van 3 en 1% van 4 verenigingen/koepels. De meest genoemde andere verenigingen zijn SKJ (9x) en LVSC (6x).

Figuur 2.5.9 Ben jij lid van een andere (beroeps)vereniging of koepel voor (vrijgevestigde) therapeuten?

Basis: alle respondenten

Figuur 2.5.10 Wordcloud: Andere vereniging of koepel voor therapeuten

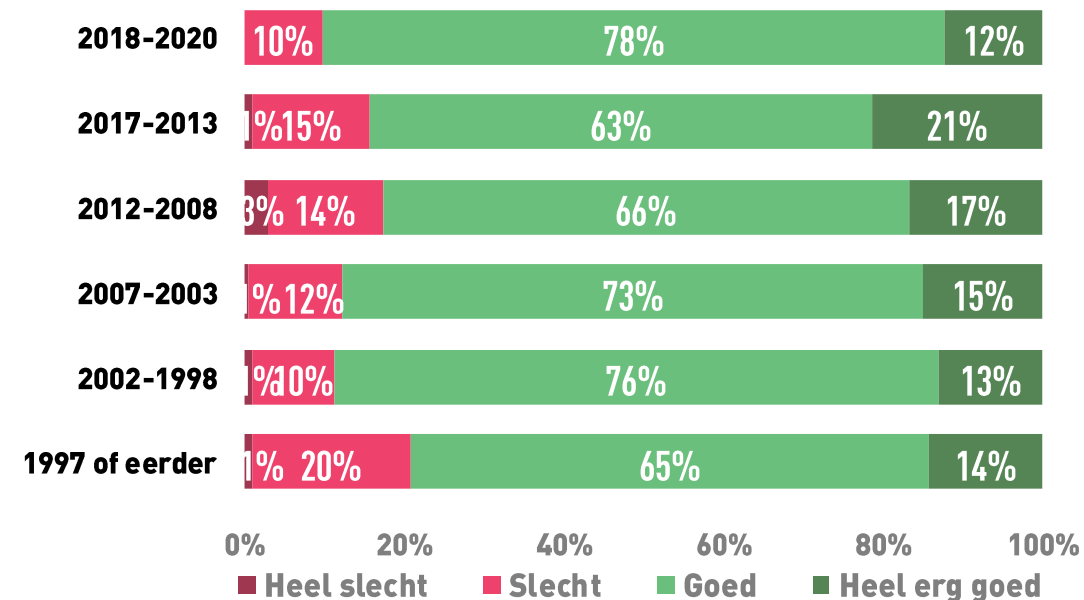
2.6 Tevredenheid onderwijs

Aansluiting op de arbeidsmarkt

- Over het algemeen zijn vaktherapeuten erg positief over de aansluiting van de opleiding met de arbeidsmarkt. Er zijn relatief weinig verschillen te zien tussen de jaargroepen waarin respondenten zijn afgestudeerd. Vaktherapeuten die in 1997 of eerder zijn afgestudeerd zijn iets negatiever over de aansluiting. We zien een lichte positieve trend waarbij studenten de aansluiting heel erg goed vinden. Toekomstig onderzoek moet aantonen of studenten die nog moeten afstuderen deze positieve trend voortzetten. Meerdere respondenten geven aan dat de ze de antwoordopties te zwart/wit vinden. Hierdoor geven ze aan dat de aansluiting slecht is terwijl ze nader toelichten de aansluiting matig/voldoende te vinden, maar niet goed.
- Er worden verschillende tips gegeven aan de onderwijsinstellingen zodat de aansluiting op de praktijk naar hun mening (nog) beter wordt. Studenten moet een **realistisch beeld** worden gegeven van de arbeidsmarkt en wat hen te wachten staat. Zij moeten voldoende op de hoogte zijn van het feit dat er weinig banen zijn. Onderwijsinstellingen zouden daarom beter moeten **opleiden tot ondernemer**. Daarnaast worden stages als positief en noodzakelijk beschouwd. Meer **praktijkstages** en verschillende korte periodes zorgen ervoor dat studenten ervaring kunnen opdoen met diverse doelgroepen. Studenten moeten hierbij geholpen worden. Meerdere respondenten geven aan dat **verdieping bij diverse doelgroepen** in de lessen mist. De praktijk kan ook meer betrokken worden bij opleiding door bijvoorbeeld gastdocenten te laten komen. Op de volgende pagina worden enkele quotes weergegeven.

Figuur 2.6.1 In welke mate sluit de opleiding die jij gevolgd hebt (of nog volgt) aan op de praktijk? Splitsing naar afstudeerjaar

Basis: alle respondenten

Wanneer de resultaten worden uitgesplitst naar hogeschool blijkt dat respondenten die hebben gestudeerd aan Zuyd Hogeschool en Hogeschool Windesheim de aansluiting met de arbeidsmarkt gemiddeld iets beter beoordelen dan respondenten die hebben gestudeerd aan NLH Stenden, Hogeschool Utrecht, Hogeschool van Arnhem en Nijmegen en Hogeschool Leiden. Deze resultaten zijn indicatief, omdat sommige vaktherapeuten aan verschillende onderwijsinstellingen hebben gestudeerd en hierdoor niet uitgesloten kan worden welke instelling het beeld heeft bepaald.

2.6 Tevredenheid onderwijs

Welke studiewens zou jij aan de onderwijsinstellingen willen meegeven?

Enkele quotes: (zeer) tevreden over de aansluiting met de arbeidsmarkt

- › “Bemiddeling stage e.d. Misschien wel beperkte hoeveelheid aan studenten.”;
- › “Eerder een stage lopen in eigen werkveld.”;
- › “Er wordt vanuit de opleidingen te veel vanuit gegaan dat je binnen een jaar als vaktherapeut aan het werk kunt gaan. De praktijk laat echter een andere werkelijkheid zien.”;
- › “Meer (verschillende) stages om verschillende plekken te ontdekken. Al vanaf het eerste jaar zodat dan al duidelijk wordt wat de inhoud van het werk is.”;
- › “Meer aanbod in gedwongen kader onderzoek en innovatie, en ondernemen.”;
- › “Meer methodiek lessen, concrete praktijkvoorbeelden, stage bij ervaren therapeuten (niet bij psycholoog/IB bv).”;
- › “Meer verdieping voor diverse doelgroepen of meer specificeren op specifieke doelgroep.”;
- › “Nog meer aandacht voor gerichte interventies bij de verschillende problematieken.”;
- › “Persoonlijk was ik nog op zoek naar verdieping van de stof, vandaar mijn keuze voor een tweede studie. Ik merk (zeker in de praktijk) dat ik al ontzettend veel geleerd heb en veel meer kan dan ik zelf af en toe denk.”;
- › “Studenten helpen met het vinden van een geschikte stageplek waar een vaktherapeut werkzaam is.”;
- › “Vooral veel blijven oefenen met vertalen van problematiek in processen analogieën in het medium.”;
- › “Zorg voor meer stageplekken, zodat studenten meer ervaring op kunnen doen in meerdere werkvelden.”

Enkele quotes: (zeer) ontevreden over de aansluiting met de arbeidsmarkt

- › “Dat er veel meer aandacht is voor de vakinhoudelijke kant (beweging, dans, beeldende vormgeving, drama, spel, of muziek) en de verdieping vanuit het eigen vaktherapeutische beroep.”;
- › “De basis heb ik op de opleiding gekregen, maar de doelgroep, met daarbij behorende werkvormen / methoden etc. ontbreekt. Het actieve netwerken, profileren was destijds (studeerde af in 2013) maar minimaal dus heb ik ook daarin mezelf getraind;
- › “De doelgroep waarmee ik werk, ernstig meervoudig beperkte kinderen, is niet aan bod gekomen bij mijn opleiding.”;
- › “Duidelijker beeld van de hoogte van de werkgelegenheid.”;
- › “Meer richten op methodiek en onderzoek en meer dagen in de praktijk laten oefenen.”;
- › “Methodiek. Er was veel te veel ruis omtrent b.v. competenties, onderzoeksvaardigheden of persoonlijke ontwikkeling.”;
- › “Om de aansluiting met de praktijk te verbeteren mag er een veel grotere nadruk liggen op de therapeutische kant van de oefening die geleerd wordt.”;
- › “Omgaan met onzekerheid als professional.”;
- › “Onderwijs minder richten op psychiatrie en verslaving, meer richten op hersenletsel, verstandelijke en lichamelijke beperking en op ouderenzorg. Meer methodieken en richtlijnen aanreiken.”;
- › “Opleiding was vooral gericht op groepstherapie. Ik loop er in mijn praktijk tegenaan, dat ik hierdoor niet altijd passend aanbod vind voor individuele therapie.”;
- › “Veel vaker gastdocenten vanuit de praktijk betrekken bij de opleiding.”;
- › “Wat ik nu merk van stagiaires is dat er vrij weinig over revalidatie en kortdurende processen in dit werkveld gedoceerd wordt.”

3. Conclusie & vervolg

3.1 Conclusie & vervolg

In het najaar van 2015 riep de minister van Volksgezondheid Welzijn en Sport, daartoe geadviseerd door het ZiNL, de vaktherapeutische beroepsgroepen op binnen vijf jaar met de noodzakelijke onderbouwing (evidence) te komen van het vaktherapeutisch aanbod binnen de geneeskundige geestelijke gezondheidszorg: “Nadere evidentie voor en onderbouwing van de vermeende effectiviteit is nodig om er op te vertrouwen dat vaktherapie leidt tot relevante (meer)waarde ten opzichte van behandeling zonder vaktherapie, om deze in de Zorgverzekeringswet te houden”. Om wetenschappelijke onderbouwing te geven aan de vaktherapeutische beroepsgroepen is de Federatie Vaktherapeutische Beroepen een projectgroep gestart en heeft een strategische onderzoekagenda opgesteld (Strategische Onderzoeksagenda voor de Vaktherapeutische Beroepen, oktober 2017).

Uit dit onderzoek blijkt dat er vanuit het werkveld behoefte is aan (meer) wetenschappelijk bewijs van de effectiviteit van de verschillende vaktherapeutische behandelingen. Er is nog onvoldoende bewustwording vanuit verwijzers. Cliënten melden zich vaak zelf aan bij zelfstandig gevestigde vaktherapeuten en het aandeel dat doorverwezen wordt is erg laag. Meerdere respondenten geven aan dat het voor vaktherapeuten lastig is om aan een baan te komen, waardoor er veel als zelfstandige beginnen. Het is voor hen lastig om voet aan de grond te krijgen bij huisartsen, gemeenten of andere instellingen. Positief is dat het merendeel van alle vaktherapeuten momenteel wel werkzaam is als vaktherapeut (74%, 4% is werkzoekend, 9% is werkzaam in een aanverwant vakgebied, 7% is veranderd van beroep en 5% noemt andere redenen). De gevolgde opleidingen sluiten volgens vrijwel alle vaktherapeuten erg goed aan op de praktijk.

Markteffect adviseert om overzichten als ‘Effectiviteit vaktherapeutische beroepen in de behandeling van cliënten met een persoonlijkheidsstoornis’ (Federatie Vaktherapeutische beroepen, 2017) meer aandacht te geven en daarnaast vervolgonderzoek te doen. Dit moet zowel aandacht krijgen onder vaktherapeuten zelf als onder huisartsen, sociale wijkteams of jeugdteams, centra voor jeugd en gezin, gemeenten, psychologenpraktijken, instelling voor jeugdzorg, GGZ-instellingen, gezondheidscentra, psychiatriepraktijken, pedagogenpraktijken en veilig thuis. Een duidelijk overzicht als het gaat om evidentie van methodieken en interventies bij bepaalde doelgroepen geeft het werkveld een beter beeld van de methoden en effecten. Een soortgelijk overzicht kan aan leden aangeboden worden via het tijdschrift en de verenigingsnieuwsbrieven en nieuwsflitsen, omdat vrijwel alle leden dit regelmatig tot vaak lezen. Daarnaast halen leden regelmatig informatie van de website fvb.vaktherapie.nl en/of bezoeken ze studiedagen. Een overzicht als het gaat om evidentie van methodieken en interventies bij bepaalde doelgroepen zal ook actief aangeboden moeten worden aan samenwerkende partijen.

3.2 Tips en aanbevelingen

3.2 Tips en aanbevelingen

Meerwaarde van FVB in vergelijking met losse beroepsverenigingen aantonen

Voor veel leden is het **onduidelijk** wat de FVB precies doet en hoe dit in verhouding staat tot de losse beroepsverenigingen. De FVB zal de **voordelen** van het netwerk van vaktherapeutische beroepsverenigingen moeten aangeven. Hierbij moet centraal staan waarom de FVB als overkoepelende organisatie **meerwaarde** biedt.

- › “Als lid van de NVKT heb ik nog te weinig inzicht in de FVB om op deze vraag in te gaan.”;
- › “Bovenaan blijft staan; meer zichtbaar worden en bekendheid geven aan.”;
- › “Duidelijk maken wat ze doen.”;
- › “Eerstelijns zaken zoals de NFG beter organiseren. Wij sluiten ons aan bij de FVB, vervolgens vergoeden veel verzekeraars wanneer je jezelf aansluit bij de NFG, vervolgens gaan therapeuten daar naartoe. Wat is dan de waarde van een FVB?”;
- › “Hebt er niets aan, het kost alleen maar veel geld. Vervolgens worden ieder jaar de eisen tot registratie veranderd.”;
- › “Soms is het verwarrend wat hoort nu waarbij. Vereniging, federatie, waarvoor moet je bij wie zijn? Tenminste zo heb ik het in het begin ervaren. Wat zijn de taken van de een en de ander en hoe hebben ze precies verband met elkaar?”;
- › “Uitdragen wat ze betekenen voor vaktherapeuten. Mijn beeld is nu dat ze overkoepelend zijn en het daardoor makkelijker is qua organiseren.”;
- › “Voor mij is het niet geheel duidelijk wat ze concreet voor mij doen.”;
- › “Zorg voor veel minder verschillende registers. En minder verschillende beroepsverenigingen. Maak 1 beroepsvereniging en deel die in secties in. Het is allemaal zo onoverzichtelijk.”

Gericht communiceren en houd leden op de hoogte

Voor de vaktherapeuten die zich aan hebben gesloten bij de FVB is het niet altijd duidelijk welke informatie voor hen relevant is. Er is veel informatie beschikbaar (via de website, nieuwsbrieven etc.), maar de **grote lijnen** worden gemist. Zoek manieren om leden te bereiken en **geef ze de benodigde/relevante informatie**; de ontwikkelingen in het vak (belangrijk dat dit niet te veel is).

- › “Blijf in begrijpelijke taal. Kort en duidelijk. Lange nieuwsbrieven worden niet gelezen denk ik.”;
- › “Contact met andere therapeutische verenigingen om meer zicht te krijgen op specifieke factoren, zoals de therapeutische werkrelatie tegenover technische therapie benaderingen. Dus wat verbindt tegenover wat onderscheid.”;
- › “Dat het duidelijker wordt wat het lidmaatschap jou direct & indirect kan opleveren. Duidelijkere profilering. Prijsverlaging of reductie op basis van inkomen.”;
- › “Ik ben de laatste maanden volop betrokken bij tal van NVPMT en FVB zaken en toch heb ik geen overzicht, ondanks de mooie website en de nieuwsbrieven etc.”;
- › “Ik zou het fijn vinden als ik als NVKT-lid ook lid kan zijn van de FVB. Nu heb ik dat geprobeerd en een negatief antwoord gekregen. Zeker nu er een intentieverklaring tot samenwerking is, zou het passend kunnen zijn.”;
- › “Laat je nog meer zien op manieren die mensen aanspreken, dus via videomateriaal, korte verhalen(ervaringen), als het maar meer interactief wordt. Hoe meer je bijvoorbeeld op Facebook of LinkedIn post, hoe meer zichtbaarheid je creëert.”;
- › “Meer verspringing van kennis en informatie op een toegankelijke manier.”;
- › “Nieuwsbrief anders inrichten, zodat deze meer uitnodigt om te lezen.”

3.2 Tips en aanbevelingen

Samenwerking met opleidingen zoeken

Door aan studenten **voorlichting** te **geven** over de FVB weten zij beter wat hen te wachten staat wanneer ze klaar zijn met studeren. Meer kennis over het werkveld (weinig banen; hoe start je een eigen onderneming) en de **registratie bij het FVB** zijn noodzakelijk. Door dit contact weten studenten waarom lid worden van belang is.

- › “De studenten goed op de hoogte houden waar ze allemaal aan deel kunnen nemen (conferenties/symposium etc.) en/of waar ze informatie kunnen vinden voor de aankomende conferenties/symposium.”;
- › “In opleidingen voorlichting over de beroepsvereniging in het onderwijsprogramma en toets kennis hierover. Je belang als toekomstig VVT of vaktherapeut in loondienst kunnen behartigen vereist kennis over wat er in een beroepsvereniging gebeurt.”;
- › “Meer voorlichting aan studenten over de FVB op hogescholen en meer aantrekkelijke voordelen van het lidmaatschap voor studenten creëren.”;
- › “Studenten bij afstuderen direct lid laten worden. Er zijn teveel therapeuten niet eens lid.”;
- › “Tijdens de studie had ik best wat meer aandacht willen besteden aan hoe je jezelf profileert op de arbeidsmarkt. Hoe je begint met het zoeken naar een baan en een beetje meer ondernemerschap.”;
- › “Veel jongeren zien het als een leuke opleiding, maar het heeft niet veel kans om binnen een instelling te gaan werken. Dus bereid hen goed voor.”;
- › “Voor de opleidingen: meer informatie over de beroepsvereniging en wat je er aan kunt hebben. Daarnaast nog meer investeren in kwalitatief goed onderzoek.”

Lidmaatschap en bijscholing toegankelijk maken

Het lidmaatschap is in de ogen van vaktherapeuten prijzig, waardoor niet iedereen dit kan of wil bekostigen (is de perceptie). Vooral in de ogen van studenten en zelfstandigen is dit problematisch. Er is **behoefte aan cursussen, workshops opleidingen** etc. Het aanbod en de prijs dienen duidelijk te worden weergegeven, waardoor men een reëel beeld krijgt van de werkelijke kosten en wat men ervoor krijgt.

- › “Ik zou het erg waarderen als er verdiepende cursussen georganiseerd zouden worden.”;
- › “Je registreren is een kostbaar en langdurig traject, het levert ook niet veel concreets op. Ik zou best willen maar zou niet weten hoe. Er ontstaat naar mijn idee een grote kloof tussen hen die dit allemaal gedaan hebben en mensen zoals ik.”;
- › “Kosten verlagen omtrent inschrijvingen of deelname aan studiedagen/ cursussen/ abonnementen. Gezien ik dit vanuit mijn huidige werkgever niet vergoed krijg, omdat ik niet als vaktherapeut werk. Hierdoor vermindert mijn kennis en wordt de kans dat ik als vaktherapeut aan de slag kan, verkleind.”;
- › “Maak het minder duur voor zelfstandigen, omdat de werkgever niet meebetaalt.”;
- › “Meer op de hoogte stellen over de cursussen die worden aangeboden en hierin ook studenten korting aanbieden zodat je het als student ook kunt betalen.”;
- › “Niet alleen studiedagen voor leden, maar ook voor niet-leden.”;
- › “Over het algemeen vind ik het als vierde jaars student belangrijk dat je als student kan deelnemen aan conferenties/symposium/cursus e.d. Vaak vind ik het super duur.”;
- › “Register Vaktherapeutische Beroepen: het is te streng. Eisen moeten lager, want het is bijna niet te doen om voldoende punten te halen.”;
- › “Stimuleer de deelname aan studiedagen, congressen etc. om de verbinding tussen vakgenoten te ondersteunen.”;
- › “Toegankelijkheid van studiedagen en bijscholing voor beroepskrachten.”

3.2 Tips en aanbevelingen

Werken aan 'evidence based'

Veel vaktherapeuten vinden onderzoek belangrijk. Er moet een betere **wetenschappelijke onderbouwing** komen zodat het beroep erkend wordt.

- › “Nadere onderbouwing/evidentie voor vaktherapie blijven stimuleren.”;
- › “Zichtbaarheid en evidentie blijft m.i. het aller belangrijkste om ons vak ook in de toekomst te kunnen waarborgen.”;
- › “We hebben meer wetenschappelijke onderbouwing nodig, om aan te tonen dat vaktherapie evidence heeft.”;
- › “Vooral het onderzoek stimuleren zodat het niet alleen als aanvullend, maar bij bewijs zelfs in de gewone basisverzekeringen kan vallen.”;
- › “Vaktherapie op de kaart zetten.”;
- › “Wetenschappelijk onderzoek moet meer gestimuleerd worden.”;
- › “Stimuleer meer relevante en overzichtelijke onderzoeken voor de vaktherapie.”;
- › “Op zoek naar meer evidence. Meer accent op samen en op overeenkomsten. Is effectiever en meer kosteneffectief dan de discussies gedurende de lange aanloop naar onderzoek van de afgelopen jaren.”;
- › “Onderzoek doen naar het effect van vaktherapie is denk ik heel belangrijk om bij verwijzers en evt. verzekeringen in beeld te blijven.”;
- › “Meer wetenschappelijk onderzoek naar de resultaten van vaktherapie. Anders zal er nooit een BIG geregistreerde vaktherapie ontstaan.”;
- › “Investeren in 'evidence based' maken van modules, middels onderzoeken.”

Verstevig positie van vaktherapie

De bekendheid van vaktherapie is nog laag. Niet iedereen is op de hoogte van de effecten. De resultaten van onderzoek moeten **actief** worden **uitgedragen**. Daarnaast is er op dit moment al een Register, welke een expliciete erkenning van de beroepsmatige kennis en ervaring biedt. Aangezien er soms onduidelijkheid is waar het register voor dient, mag het meer **bekendheid** krijgen.

- › “De samenwerking nog beter laten verlopen. En zorgen dat er een strengere selectie komt, waardoor minder vaktherapeuten afstuderen. Waardoor de kwaliteit omhoog gaat en het overschot van vaktherapeuten af zal nemen.”
- › “Ik vind dat er nu heel veel verschillende methodes en stromingen zijn waardoor het voor verwijzers niet duidelijk hoe we werken. Is er niet één kapstok waarop alle theorieën en methodes duidelijk terug te wijzen zijn zodat er een meer eenduidige duidelijkere uitleg te geven is over hoe vaktherapie werkt.”;
- › “Meer bekendheid voor vaktherapie en dit ook meer afstemmen bij Europese verenigingen en opleidingen.”;
- › “Meer samenwerking met overheidsinstanties en universiteiten. We moeten een partner worden waar men niet omheen kan.”;
- › “Proberen meer bekendheid te geven aan het belang van vaktherapie voor allerlei doelgroepen, bijvoorbeeld via documentaires, rollen in films, televisieprogramma's deskundigen en ervaringsdeskundigen mee laten praten.”;
- › “Zorg dat het beroep beschermd raakt. Iedereen kan zich vaktherapeut noemen.”
- › “Zorg dat instellingen registratie als verplicht gaan stellen. Veel collega's die ik uit het werkveld ken zijn niet geregistreerd. Dat vind ik zeer vreemd, maar het kan dus.”;
- › “Zou graag meer publicaties op social media willen zien die helpen om ons vak bekender te maken.”

3.2 Tips en aanbevelingen

Kwaliteiten per vaktherapie benadrukken

Bij het verstevigen van de positie van de vaktherapie is het belangrijk dat ook de **verschillen tussen de therapieën** worden benadrukt. Iedere therapie heeft zijn **eigen kwaliteiten**, benadert de doelgroep anders en heeft **andere effecten**.

- › “Blijf vooral zorgen voor een separate identiteit voor speltherapie, kunstzinnige therapie, psychomotorische therapie, etc.”;
- › “Blijven geloven in het beroep en het medium. Het werkt.”;
- › “De aantal studenten beperken. De markt is vol. Of, bewust(er) opleiden voor de buitenland. Werk aan een aantal stromingen binnen vaktherapie. Vaktherapeuten zijn heel verschillend. Niet alle vaktherapeuten willen in de GGZ werken, met een BIG registratie. Maak plaats voor een alternatieve (holistische) stroming binnen vaktherapie.”;
- › “Minder vaktherapeut, meer nadruk op een beroep met een eigen naam (bakker in plaats van supermarkt).”;
- › “Vaktherapeuten verbinden. Er zou minder een concurrerende sfeer moeten zijn tussen de disciplines, maar een meer verbindende.”;
- › “Voor mij is de FVB teveel een eigen leven gaan leiden door zich zo te richten op de overkoepelende term vaktherapie met als risico dat juist de specificiteit van de verschillende vaktherapeutische disciplines hiermee verloren dreigt te gaan.”;
- › “Zoek vooral naar elkaars kracht en overeenkomsten, maar laat ook de verschillen er zijn.”;
- › “Zorg dat op de juiste plekken men weet van het bestaan van vaktherapieën.”

Onderhandel met zorgverzekeraars

Vaktherapie wordt vaak niet vergoed door zorgverzekeraars. Door de onderhandelingen aan te gaan, moet de **zichtbaarheid** en de **effectiviteit** van de therapieën worden **aangevoerd**. Dit zorgt ervoor dat meer vaktherapeuten het vak kunnen blijven uitoefenen, omdat het aantal cliënten momenteel minimaal is.

- › “De vaktherapie uit de ‘wazigheid’ als vak halen. Helder in de wereld zetten. Samenwerkingen stimuleren met zorgverleners met een andere discipline”;
- › “Goede toekomst voor ons mooie beroep. Meer bekendheid en betere financiering voor therapeuten.”
- › “Het zou erg fijn zijn als verzekeraars minder moeilijk zouden doen over het vergoeden van vaktherapie. Ook bij mensen die (nog) niet geregistreerd staan. Om je registratie te halen moet je eerst patiënten hebben.”;
- › “Hoog inzetten op onderzoek, om meer evidentie te creëren, om de vaktherapie staande te houden binnen de GGZ en de zorgverzekeraars.”;
- › “Meer richten op het onderzoeken van interventies en het ontwikkelen van modules. Aantonen dat wat we doen effect heeft, is ingewikkeld, maar wel erg belangrijk. In het belang van ons vak en ook de vergoeding ervan.”;
- › “Om de tafel met de verzekering zodat het meer vergoed wordt.”;
- › “Probeer te combineren met reeds onderzochte methodieken en behandelingen en buig die dan om naar jouw medium om zo meer draagvlak te krijgen binnen de GGZ en andere zorginstellingen.”;
- › “Stevig onderhandelen met zorgverzekeraars.”;
- › “Zichtbaarheid vergroten voor verwijzers, meer onderzoek om noodzaak van vaktherapie voor patiënten duidelijk te krijgen om te zorgen dat vaktherapie niet een ‘ondergeschoven kindje’ blijft.”

Colofon

Markteffect B.V.
Begijnenhof 4-6
5611 EL Eindhoven

040 239 22 90
<https://markteffect.nl/>

Onderzoeksspecialist
Mirjam Verbon
m.verbon@markteffect.nl

Research Consultant
Stefanie Pallandt
s.pallandt@markteffect.nl

Disclaimer ©

Dit rapport is gemaakt door Markteffect B.V., exclusief ten behoeve van gebruik door de opdrachtgever(s). Dit rapport is incompleet zonder te refereren aan, en zal alleen in samenloop worden gezien met, de mondelinge toelichting verzorgd door Markteffect B.V. Dit rapport is eigendom van de opdrachtgever(s) en mag niet worden onthuld aan derden of gebruikt voor elk ander doel zonder vooraf schriftelijke toestemming van Markteffect B.V. of de opdrachtgever(s).

De informatie in dit rapport geeft de visie weer van Markteffect B.V. op basis van door middel van onderzoek gevonden feiten. Tijdens dit onderzoek heeft Markteffect B.V. vertrouwd op de accuratesse en volledigheid van beschikbare informatie van publieke en private bronnen gebruikt voor dit marktonderzoek. Markteffect B.V. en haar werknemers wijzen elke verantwoordelijkheid af betreffende het gebruik van deze rapportage.